

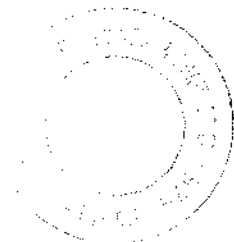
**ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΜΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ : ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ**

**Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (Ε.Υ.Ε.Π) ΣΤΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ : ΜΕΛΙΣΣΑΣ Δ.

ΑΘΗΝΑ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνομογραφίες.....	4
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
Κεφάλαιο 1^ο Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών Οργανισμών στη προστασία του περιβάλλοντος.....	8
Κεφάλαιο 2^ο Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π)	
I)Συγκρότηση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.).....	26
II)Στελέχωση και αρμοδιότητες της Ε.Υ.Ε.Π.....	31
III)Αποτελέσματα περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων από 03/02/2004 – 27/09/2005.....	33
IV)Συνεργασία με άλλα Υπουργεία, Ανεξάρτητες Αρχές και Περιβαλλοντικές Οργανώσεις.....	42
VI)Το Γραφείο του Γενικού Επιθεωρητή [Office of the Inspector General (OIG) στην Αμερικανική Εταιρεία Προστασίας Περιβάλλοντος [U.S Environmental Protection Agency (EPA)].....	43
Επίμετρο.....	44

Παράρτημα

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΔΕΚ	Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
Ε.Ο.Π.	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος
Ε.Σ.Ε.Π.Π.	Ειδικό Σώμα Ελεγκτών για τη Προστασία του Περιβάλλοντος
Ε.Υ.Ε.Π	Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος
Ε.Υ.ΠΕ	Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος
ΜΠΕ	Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
Ο.Η.Ε	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΠΕΧΩ	Περιβάλλοντος και Χωροταξίας
Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ	Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
ΧΥΤΑ	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμάτων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Τα γεγονότα μας υπενθυμίζουν σε κάθε βήμα, ότι δε βασιλεύουμε πάνω στη φύση όπως κάποιος που θα βρισκόταν έξω απ' αυτήν, κατακτητής που βασιλεύει πάνω σ' ένα ξένο λαό, αλλά ότι της ανήκουμε με τη σάρκα μας, το αίμα μας και το μυαλό μας.....Σε σχέση με τη φύση, όπως και σε σχέση με τη κοινωνία, δεν υπολογίζουμε βασικά, στο σημερινό παραγωγικό σύστημα, παρά μόνο το πιο βραχυπρόθεσμο και χειροπιαστό αποτέλεσμα. Κι ύστερα απορούν ακόμα γιατί, οι πράξεις που αποσκοπούν σ' αυτό το άμεσο αποτέλεσμα, έχουν μακροπρόθεσμες συνέπειες τελείως διαφορετικές και συχνά διαμετρικά αντίθετες».

Φ. Ένγκελς «Διαλεκτική της Φύσης»

Στη φύση τίποτε δεν είναι περιττό ή απόλυτα τυχαίο. Τα πάντα βρίσκονται σε σχέση άμεσης ή έμμεσης αναγκαιότητας και συνάφειας. «Το φυσικό περιβάλλον υπάρχει ανεξάρτητα από τη παρουσία του ανθρώπου και ο άνθρωπος δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την ισόρροπη λειτουργία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος»¹. Η ισορροπία φύσης και ανθρώπου διαταράσσεται από τη στιγμή που ο άνθρωπος παύει να σέβεται τους νόμους της φύσης και αρχίζει να απαιτεί περισσότερα από όσα εκείνη μπορεί να του προσφέρει, να τη μεταβάλλει αδιαφορόντας για τις συνέπειες από τη υπέρβαση των ορίων. «Περιβαλλοντική κρίση δεν σημαίνει τίποτε άλλο παρά τη διαταραχή των

¹ Βλ. Τάχος Α., Δίκαιο Προστασίας Περιβάλλοντος, εκδόσεις Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη 1992, σελ 22.

οικοσυστημάτων»². Η προσβολή ή καταστροφή ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος ως φαινόμενο εντοπίζεται ακόμη στους αρχαίους χρόνους ωστόσο όμως αρχίζει να παίρνει μεγάλες διαστάσεις το 20^ο αιώνα, κυρίως μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο με την βιομηχανική ανάπτυξη, την εξέλιξη της τεχνολογίας και ταυτόχρονα τη κακή χρήση αυτής, καθώς και με την αστικοποίηση η οποία συνεπάγεται δημιουργία εκτεταμένων κατασκευών και αύξηση του αστικού πληθυσμού³.

Η συνειδητοποίηση του μεγέθους της περιβαλλοντικής καταστροφής οδήγησε στην επιβεβλημένη ανάληψη μέτρων για τη κατασταλτική και προληπτική αντιμετώπισή της. Έτσι, χαράσσεται μια στρατηγική για το περιβάλλον τόσο σε παγκόσμιο όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο, με κοινούς άξονες και με βάση τη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών. Η

² Βλ. Κουϊμιτζής Θ., Φυτιανός Κ., Σαμαράς Κ., Χημεία Περιβάλλοντος, εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη 1987.

³ Το μέγεθος και ο ρυθμός της αύξησης του πληθυσμού δεν δημιουργεί μόνο χωροταξικά προβλήματα αλλά όπως ο Χρ.Μπαγκαβός, Οι προοπτικές εξέλιξης του παγκόσμιου πληθυσμού, σε Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής, Περιβάλλον και Κοινωνία, Μύθοι και Πραγματικότητα, , εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2005, σελ 213 παρατηρεί ότι «οδηγούν σε αύξηση των διατροφικών αναγκών, η κάλυψη των οποίων υπαγορεύει την υπέρμετρη χρήση γης αλλά και την υπέρμετρη χρήση και ανεπάρκεια των υδάτινων πόρων καθώς και την καταστροφή των δασικών εκτάσεων. Επιπρόσθετα, η ανάγκη για τη κάλυψη των διατροφικών αναγκών ενός αυξημένου πληθυσμού οδηγεί στην υιοθέτηση τρόπων παραγωγής, οι οποίοι οδηγούν σε περαιτέρω επιβάρυνση του περιβάλλοντος είτε μέσω της γενικευμένης χρήσης χημικών είτε πιθανώς μέσω της καλλιέργειας γενετικώς μεταλλαγμένων προϊόντων. Τέλος για πολλούς η αύξηση του πληθυσμού συνδέεται με τη μόλυνση των υδάτων, το φαινόμενο του θερμοκηπίου και τις έντονες κλιματολογικές αλλαγές, τη καταστροφή του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τη συσσώρευση βιομηχανικών και άλλων αποβλήτων και τη συρρίκνωση της βιοποικιλότητας».

παγκόσμια πολιτική για το περιβάλλον διαμορφώνεται διαμέσου της ίδρυσης χρηματοδοτικών μέσων και προγραμμάτων για το περιβάλλον. Η κοινοτική πολιτική, εξίσου διαμορφώνεται διαμέσου της ίδρυσης χρηματοδοτικών μέσων, οργανισμών όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος καθώς και της ανάπτυξης συνεργασίας με τις λοιπές κοινοτικές πολιτικές (μεταφορών, γεωργίας, έρευνας κ.λ.π)⁴ με τη διαφορά ότι δεν στοχεύει μόνο στην αντιμετώπιση της ρύπανσης των υδάτων, της ατμόσφαιρας και του εδάφους αλλά και στη «διατήρηση, ανάδειξη και κατάλληλη αξιοποίηση της σημαντικής φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης»⁵.

Ο ρόλος ενός νέου οργάνου στη προστασία του περιβάλλοντος, της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π), θα αποτελέσει αντικείμενο του δεύτερου κεφαλαίου της εργασίας αυτής. Θα επιχειρήσουμε δηλαδή να κατανοήσουμε τη συμβολή της Ειδικής αυτής Υπηρεσίας μέσω της παράθεσης της διαδικασίας συγκρότησης, στελέχωσης και λειτουργίας της. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν στα δύο χρόνια λειτουργίας της Ε.Υ.Ε.Π. μας δίνει μια σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα της διαδικασίας της περιβαλλοντικής επιθεώρησης, μας οδηγεί στη διαπίστωση παραλείψεων και τη διατύπωση προτάσεων αναθεώρησης της λειτουργικής διαδικασίας της Υπηρεσίας. Ωστόσο, χωρίς την αναφορά του ρόλου των διεθνών και κοινοτικών οργανισμών και προγραμμάτων (Κεφάλαιο 1^ο), η εργασία αυτή θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ατελής.

⁴ Βλ. Τσάλτας Γρ., Γρηγορίου Π., Κοινοτικές Στρατηγικές για το Περιβάλλον, Θεμελιώδη κοινοτικά κείμενα για τη προστασία και ορθή διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1994.

⁵ Βλ. Κατοχιανού Δ., Σπαθή Σ., Εκθέσεις 12, Αξιολόγηση της συμβολής των κοινωτικών χρηματοδοτήσεων στη προστασία του ελληνικού περιβάλλοντος, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Αθήνα 1994, σελ 20-21.

Κεφάλαιο1"

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών Οργανισμών στη προστασία του περιβάλλοντος

Οι σύγχρονες κοινωνίες έχοντας σαν αυτοσκοπό την βελτίωση της ευημερίας και της οικονομικής αναπτύξεως ενέτειναν τις δραστηριότητές τους προς μεθόδους σύγχρονες και καθ' όλα αποτελεσματικές προς την κατεύθυνση αυτή, αγνοώντας ουσιαστικά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Άμεση συνέπεια της τεχνολογικής εξελίξεως, της αυξανόμενης βιομηχανοποίησης καθώς και της κακής αντιμετώπισεως του φυσικού περιβάλλοντος ήταν η ραγδαία αλλά και ταυτόχρονα σοβαρή υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Η δημιουργία ενός νέου προβλήματος, του περιβαλλοντικού, που ξεφεύγει από τα στενά όρια ενός κράτους και αποκτά παγκόσμια ταυτότητα, καθιστούσε απαραίτητη την ανάπτυξη ενός κοινού σχεδίου δράσης, μιας κοινής πολιτικής συνεργασίας για την ορθότερη διαχείριση του περιβάλλοντος και την πρόληψη μελλοντικών προσβολών.

Η αντίδραση «σε διεθνές επίπεδο για τη σωτηρία του πλανήτη Γη, ο οποίος εδέχετο συνεχείς προσβολές στο φυσικό του περιβάλλον»⁶ δεν άργησε να εκδηλωθεί. Η παγκόσμια κοινότητα άρχισε να δραστηριοποιείται, να πραγματοποιεί άλλοτε μικρά και άλλοτε μεγάλα βήματα προς την μετρίαση των περιβαλλοντικών προσβολών και την ανάπτυξη στρατηγικών για τη προστασία του περιβάλλοντος. Σταδιακά από το 1972 ως τις μέρες μας έχουν γίνει σημαντικά βήματα για τη δημιουργία μιας παγκόσμιας περιβαλλοντικής πολιτικής. Οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού προβλήματος δεν έφερναν πάντοτε τα επιθυμητά αποτελέσματα, ωστόσο όμως γίνονταν η αιτία δημιουργίας νέων προβληματισμών και προσαναλισμών.

⁶ Βλ. Παναγόπουλος Θ., Δίκαιο Περιβάλλοντος, εκδόσεις Α. Σταμούλης, Δ' έκδοση, Αθήνα 2004, σελ.140.

Το 1972, έτος σταθμός για τη προστασία του περιβάλλοντος, πραγματοποιείται στη Στοκχόλμη η Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Ανθρώπινο Περιβάλλον. Στη Στοκχόλμη συγκεντρώθηκαν εθνικές αντιπροσωπείες από 113 Κράτη (ανεπτυγμένα και αναπτυσσόμενα) και οριοθέτησαν τα «δικαιώματα» των ανθρώπινων κοινωνιών και των πολιτών τους σ' ένα υγιές και παραγωγικό περιβάλλον. Τα αποτελέσματα της Συνδιάσκεψης της Στοκχόλμης ήταν πολύ σημαντικά και υπήρξαν στη συνέχεια σημείο αναφοράς αλλά και αφετηρία περιβαλλοντικής δράσης σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο : η περίφημη Διακήρυξη, το Σχέδιο Δράσης με 109 Συστάσεις και η δρομολόγηση δημιουργίας της UNEP η οποία συστήθηκε τον ίδιο χρόνο μετά από σχετική Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ.

Η Διακήρυξη της Στοκχόλμης όριζε ότι ο άνθρωπος έχει θεμελιώδες δικαίωμα στην ελευθερία, στην ισότητα και σε συνθήκες ζωής ικανοποιητικές, σε ένα περιβάλλον του οποίου η ποιότητα του επιτρέπει να ζει με αξιοπρέπεια και ευημερία, αλλά από την άλλη πλευρά οφείλει να προστατεύει και να βελτιώνει το περιβάλλον για το δικό του συμφέρον αλλά και για το συμφέρον των απογόνων του και ότι η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος πρέπει να επιδιώκεται παράλληλα και σε αρμονία με τη θεμελίωση της παγκόσμιας ειρήνης και της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, με κατάλληλο σχεδιασμό ή διαχείριση (Αρχές 1- 5). Η ποιότητα του περιβάλλοντος πρέπει να εξασφαλιστεί από εθνικούς θεσμούς που θα επιφορτίζονται με το έργο του σχεδιασμού, της διαχείρισης και του ελέγχου των φυσικών πόρων, της προστασίας από την απόρριψη τοξικών ή άλλων ουσιών και της εξισορρόπησης της ανάγκης ανάπτυξης και της προστασίας, έτσι ώστε να ελέγχονται οι κίνδυνοι και να μειώνονται οι προσβολές (Αρχές 6-19). Η ελεύθερη διακίνηση πληροφοριών και εμπειριών και η ανάπτυξη της συνεργασίας με βάση την ισότητα μεταξύ των χωρών κρίνεται απαραίτητη για τη αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος (Αρχές 20-27).

Η Διακήρυξη της Στοκχόλμης γίνεται το μέσο αφύπνυσης των λαών για το περιβαλλοντικό πρόβλημα. Με τη Συνδυάσκειση αυτή, μολονότι τα κείμενά της δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα, οριοθετούνται τα «δικαιώματα των ανθρωπίνων κοινωνιών και των πολιτών τους σε ένα υγιές και παραγωγικό περιβάλλον»⁷, δημιουργούνται τα θεμέλια για την ανάληψη δράσης για τη πρόληψη της ρύπανσης, αυξάνονται οι οικονομικές παροχές για τη περιβαλλοντική έρευνα και το σπουδαιότερο συνδέεται η βιομηχανοποίηση και η τεχνολογία με τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Παρ'όλα αυτά, δεν υιοθετεί νομικά κείμενα υποχρεωτικού χαρακτήρα, δεν εμβαθύνει στις ουσιαστικές αιτίες της παγκόσμιας περιβαλλοντικής κρίσης, ούτε υποδεικνύει σαφείς μεθόδους προστασίας του περιβάλλοντος⁸.

Είκοσι χρόνια μετά, στις 3-14 Ιουνίου 1992 πραγματοποιείται η Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (UNCED), στο Rio de Janeiro. Το κείμενο της Διακήρυξης του Rio de Janeiro - κείμενο μη δεσμευτικού χαρακτήρα - υπογραμμίζει στο προοίμιό του την στόχευση της εγκαθίδρυσης ενός νέου παγκόσμιου δικτύου συνεργασίας και της εκπόνησης συμφωνιών για τη προστασία του παγκόσμιου περιβαλλοντικού και αναπτυξιακού συστήματος και εκφράζει την αγωνία της διεθνούς κοινότητας για τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα αναπτύσσοντας 27 Αρχές οι οποίες περιγράφουν : « 1) την κοινωνικό- οικονομική διάσταση του προβλήματος 2) την ενδυνάμωση των επιμέρους παραμέτρων της αρχής της κυριαρχίας , δίνοντας έμφαση στη διαρκή κυριαρχία στους φυσικούς πόρους, κάτω από την επιτακτική ανάγκη διατήρησης και εκλογικευμένης διαχείρησής τους 3) τη διεύρυνση του αποφασιστικού ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν οι κοινωνικές ομάδες

⁷ Βλ. Γρηγορίου Π., Σαμιώτης Γ., Τσάλτας Γρ., Η Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών (Rio de Janeiro) για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, Νομική και Θεσμική Διάσταση, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1993, σελ. 29.

⁸ Βλ. Γιαννακοπούλου Κ., Η νομική προστασία του Περιβάλλοντος, εκδόσεις Σάκουλας, Αθήνα 1981, σελ. 14.

κάτω από τη διάσταση, όχι μόνο της συμμετοχής τους στο τομέα ενημέρωσης και πληροφόρησης της κοινής γνώμης αλλά και της συναπόφασης με τους κρατικούς, περιφερειακούς ή διεθνείς φορείς...»⁹. Εκτός από τη σύνταξη της Διακήρυξης η Συνδιάσκεψη του Rio de Janeiro προέβει και στην υπογραφή κειμένων μη υποχρεωτικού χαρακτήρα όπως η Ατζέντα 21, η Δήλωση Αρχών για τη Διαχείριση των Δασών και ο Χάρτης της Γης¹⁰, αλλά και υποχρεωτικού χαρακτήρα όπως η Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλομορφία και η Σύμβαση – Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος.

Στην εικοσαετή διαδρομή από τη Στοκχόλμη στο Ρίο η σημαντικότερη εξέλιξη της περιβαλλοντικής πολιτικής, είναι η δημοσίευση της Έκθεσης «Το Κοινό μας Μέλλον» (Our Common Future) που συνέταξε η Παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη [World Commission on Environment and Development (WCED)]. Πρόκειται για την «Έκθεση Brundtland» όπως είναι ευρύτερα γνωστή από την Πρόεδρο της Επιτροπής Dr. Gro Harlem Brundtland, η οποία καθιέρωσε τον όρο «αιεφόρος ανάπτυξη» και υπαγορεύτηκε από την εκρηκτική έκβαση των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων (φαινόμενο του θερμοκηπίου, μείωση του στρατοσφαιρικού όζοντος κ.λ.π), από το αίτημα για την ανάληψη περιβαλλοντικής δράσης και την θέληση για επαναπροσδιορισμό παραμέτρων της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Η τρίτη και πιο σημαντική Συνδιάσκεψη για τη προώθηση των βασικών αρχών του δικαίου του περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκε στις 4 Σεπτεμβρίου 2002 στο Γιοχάνεσμπουργκ της Νότιας Αφρικής, δέκα χρόνια μετά την Συνδιάσκεψη του Rio de Janeiro. Η νέα αυτή Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών με τη Διακήρυξή της για την Αειφόρο Ανάπτυξη, η οποία χαρακτηρίζεται σκόπιμα πολιτική σε αντίθεση με τις δυο προηγούμενες για υποδηλώσει την βούληση των κρατών για τη μη περαιτέρω προώθηση των ζητημάτων και την νομική

⁹ Βλ. Γρηγορίου Π., Σαμιώτης Γ., Τσάλτας Γρ., ο.π.σελ. 84.

¹⁰ Κείμενο που υιοθετήθηκε από τους μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς.

αποδυνάμωση του κειμένου¹¹, διαμέσου της παρουσίασης της πορείας που ακολούθησε η παγκόσμια κοινότητα από τη Στοκχόλμη το 1972 ως τώρα, δηλαδή από τη συμφωνία για την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής υποβάθμισης μέχρι την αναγνώριση του τρίπτυχου περιβάλλον – οικονομική ανάπτυξη – κοινωνική ανάπτυξη ως θεμελιώδους για την αειφόρο ανάπτυξη, τονίζει την ανάγκη για αντιμετώπιση των προκλήσεων όπως η φτώχεια, το χάσμα μεταξύ φτωχών και πλούσιων, το χάσμα μεταξύ ανεπτυγμένου και αναπτυσσόμενου κόσμου, οι απώλειες στη βιοποικιλότητα, η αλλαγή του κλίματος, η μείωση των αποθεμάτων αλιείας, η ρύπανση του αέρα, των υδάτων και της θάλασσας. Μια απλή ανάγνωση της τέταρτης ενότητας της Διακήρυξης του Γιοχάνεσμπουργκ, η οποία φέρει το τίτλο «Η δέσμευσή μας προς την Αειφόρο Ανάπτυξη», μας δημιουργεί την αίσθηση ότι είναι μια Διακήρυξη επιβεβαίωσης των δεσμεύσεων της Διακήρυξης του Rio de Janeiro και υιοθέτησης της Agenda 21¹². Πράγματι, επαναβεβαιώνει τη δέσμευση των κρατών να επικεντρωθούν στη καταπολέμηση των σοβαρών για την αειφόρο ανάπτυξη απειλών (χρόνια πείνα, υποσιτισμός, ξένη κατοχή, ένοπλες συγκρούσεις, φυσικές καταστροφές κ.λ.π.) και το ρόλο των αυτόχθονων

¹¹ Βλ. Τσάλτας Γρ., Από τη Διακήρυξη του Ριο για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη στη Πολιτική Διακήρυξη του Γιοχάνεσμπουργκ για την Αειφόρο Ανάπτυξη σε : Πάντειο Πανεπιστήμιο - Ευρωπαϊκό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Κατάρτισης – Ελληνική Εταιρεία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων – Ινστιτούτο του Αιγαίου για το Δίκαιο της Θάλασσας και το Ναυτικό Δίκαιο, Τσάλτα Γρ. (επιμ), Γιοχάνεσμπουργκ 2002, Το Περιβάλλον μετά τη Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Πρακτικά Συνεδρίου – Ρόδος, Δεκέμβριος 2002), εκδόσεις Σιδέρης, Αθήνα 2003, σελ36-42.

¹² Ο Δ. Μητσάτσος χαρακτηρίζει την Agenda 21 ως «απαρίθμηση των περιβαλλοντικών στόχων για τον 21^ο αιώνα».

Βλ. Μητσάτσος Δ., Διεθνείς εξελίξεις στα περιβαλλοντικά προβλήματα σε Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Το δικαίωμα στο περιβάλλον : Προσβολές και προστασία του, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα 1997, σελ. 26.

πληθυσμών στην αειφόρο ανάπτυξη, καθώς επίσης δηλώνει τη δέσμευσή τους για βελτίωση της θέσης της γυναίκας. Νέες δεσμεύσεις δεν διατυπώνονται, παρά μόνο σημαντικά προβλήματα της ανθρωπότητας.

Αποτέλεσμα της Συνδιάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών της Στοκχόλμης το 1972 ήταν και η ίδρυση Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών [United Nation Environment Programme (UNEP)]. Το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών, με έδρα το Ναϊρόμπι της Κένυα, έχει σαν αποστολή :

- την υλοποίηση των αρχών της Διακήρυξης της Στοκχόλμης
- την προώθηση του αισθήματος της συνεργασίας και συνεταιρικότητας για τα περιβαλλοντικά ζητήματα διαμέσου της πληροφόρησης και της εκπαίδευσης τόσο των κρατών όσο και των πολιτών
- τη δημιουργία εθνικών περιβαλλοντικών εργαλείων
- τη σύναψη διεθνών συμβάσεων¹³

Παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε στοιχεία και πληροφορίες, βοηθά στο σχεδιασμό των εθνικών σχεδίων δράσης για το περιβάλλον και συντονίζει τη κοινή δράση με άλλους παγκόσμιους οργανισμούς¹⁴. Ειδικότερα, αξίζει να υπογραμμιστεί ο ρόλος δύο εκ των τεσσάρων οργάνων του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών, της Επιτροπής Συντονισμού για το Περιβάλλον και του Ταμείου για το Περιβάλλον. Η Επιτροπή για το Περιβάλλον φέρει την κύρια ευθύνη του συντονισμού των ενεργειών των κρατών - μελών του Ο.Π.Ε για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για τη προστασία του περιβάλλοντος, ενώ το Ταμείο για το Περιβάλλον αποτελεί το μέσο χρηματοδότησης των συντονισμένων ενεργειών του UNEP, καθώς και λοιπών

¹³ Προϊόν του Παγκόσμιου Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών είναι το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ.

¹⁴ Βλ. www.unep.org

ερευνητικών προγραμμάτων σχετικών με τη προστασία του περιβάλλοντος, μέσο που αντλεί τους πόρους του από τα κράτη μέλη του Ο.Η.Ε¹⁵.

Των Συνδιασκέψεων των Ηνωμένων Εθνών προηγήθηκαν ή ακολούθησαν οι συστάσεις οργανισμών με σημαντικό ρόλο στη προστασία του παγκόσμιου περιβάλλοντος. Για παράδειγμα, το 1991 ιδρύθηκε η Παγκόσμια Υπηρεσία Περιβάλλοντος [Global Environment Facility (GEF)]. Η Παγκόσμια Υπηρεσία Περιβάλλοντος μέχρι το 1994 λειτουργούσε σε πειραματικό επίπεδο σε 35 χώρες υπό την επίβλεψη της Παγκόσμιας Τράπεζας, του United Nations Development Programme (UNDP) και του United Nations Environment Programme (UNEP) εξασφαλίζοντας πόρους (συνολικά περίπου 1,3 δισεκατομμύρια δολάρια από το Trust Fund, το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ και άλλους οργανισμούς) για επενδυτικά και ερευνητικά προγράμματα, σχετικά με την υπερθέρμανση του πλανήτη, την μόλυνση των διεθνών υδάτων, τη τρύπα του όζοντος, τη καταστροφή της βιοποικιλότητας, σε αναπτυσσόμενες χώρες¹⁶. Σήμερα αποτελείται από 176 κράτη – μέλη. Το Συμβούλιο της απαρτίζεται από 32 μέλη τα οποία εκπροσωπούν τα 176 κράτη – μέλη. Πρόκειται για έναν οικονομικό μηχανισμό ο οποίος, διαμέσου της προώθησης της διακρατικής συνεργασίας και της χρηματικής ενίσχυσης προγραμμάτων, στοχεύει στη χρήση των πληροφοριών των υφιστάμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τη συναγωγή συμπερασμάτων, αλλά και τη μεγιστοποίηση των περιβαλλοντικών οφελών από τη μελέτη των λεγόμενων «πληγών» του πλανήτη μας : της βιοποικιλότητας, της αλλαγής κλίματος, της τρύπας του όζοντος, της μόλυνσης των υδάτων και της υποβάθμισης του εδάφους. Η χρηματοδότηση και υποστήριξη περιβαλλοντικών προγραμμάτων είναι άμεσα συνδεδεμένη με τις εθνικές πρωτοβουλίες. Αυτό

¹⁵ Βλ. Σαμιώτης Γ., Τσάλτας Γρ., Διεθνής Προστασία Περιβάλλοντος, Διεθνείς Πολιτικές και Δίκαιο του Περιβάλλοντος, Τόμος Ι, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1990, σελ. 128-129.

¹⁶ Βλ. Atchia M., Tropp S., Environmental Management, Issues and Solutions, Published on behalf of UNEP by Wiley, 1997, σελ. 189- 196.

σημαίνει ότι υπάρχει πλήρη ταύτιση στο σχεδιασμό περιβαλλοντικών τακτικών και παράλληλα ότι δεν δίνεται οικονομική ενίσχυση σε εκείνα τα κράτη τα οποία δεν εναρμονίζονται με τη στρατηγική που έχει χαράξει η Υπηρεσία για το περιβάλλον. Έτσι, η Παγκόσμια Υπηρεσία Περιβάλλοντος αντλεί τους πόρους για την ανάπτυξη περιβαλλοντικών προγραμμάτων από τα κράτη, με σκοπό να τους χρηματοδοτήσει μελλοντικά για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων περιβαλλοντικών προβλημάτων με τους τρόπους και τα μέσα που έχουν κριθεί κατάλληλα. Συγκεκριμένα αναφέρεται πως το 2002 32 κράτη δεσμεύτηκαν να δώσουν στην Υπηρεσία 3 δισεκατομμύρια δολάρια για τη περίοδο 2002 – 2006¹⁷.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει χαράξει τη δική της περιβαλλοντική πολιτική, μια πολιτική

- που συμβάλλει στη διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, στη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων και στη προώθηση μέτρων για την αντιμετώπιση περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων (άρθρο 174§1 της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας)

- που λαμβάνει υπόψη τα διαθέσιμα επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα, τις συνθήκες του περιβάλλοντος σε διάφορες περιοχές, τα πλεονεκτήματα και τις επιβαρύνσεις που μπορούν να προκύψουν από τη δράση ή απουσία δράσεως, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Κοινότητας στο σύνολό της και την ισόρροπη ανάπτυξη των περιοχών της (άρθρο 174§3 της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας)

- και που στηρίζεται στην θέσπιση ενός προγράμματος δράσεως για το περιβάλλον, στην ίδρυση οργανισμών, στη δημιουργία προγραμμάτων, στη

¹⁷ Βλ. www.gefweb.org.

σύναψη συμβάσεων¹⁸ και γενικότερα στη νομοθεσία η οποία αναφέρεται στο περιβάλλον¹⁹.

¹⁸ Σύμβαση για τη προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση (Σύμβαση της Βαρκελώνης) ΕΕ L 240 της 19.9.1977 σελ. 3-11, Σύμβαση για τη διαμεθοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση – Ψήφισμα για τη διαμεθοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση ΕΕ L 171 της 27.6.1981 σελ. 13-29 [Τροποποίηση από 22004^A0319(01) ΕΕ L 81 της 19.3.2004, Σύμβαση για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης ΕΕ L 38 της 10.2.1982 σελ. 1, Σύμβαση της Βιέννης για τη προστασία της στοιβάδας του όζοντος ΕΕ L 297 της 31.10.1998 σελ. 10-20, Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλομορφία ΕΕ L 309 της 13.12.1993 σελ. 1, Σύμβαση για τις διασυνοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων – Δήλωση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με την αρμοδιότητα ΕΕ L 326 της 3.12.1993, Σύμβαση της Στοκχόλμης περί έμμονων οργανικών ρύπων – Δήλωση ΕΕ L 209 της 31.7.2006.

¹⁹ Επιλεκτικά αναφέρουμε :

1) Πρωτόκολλο σχετικά με τα μητρώα έκλυσης και μεταφοράς ρύπων ΕΕ L 32 της 4.2.2006 σελ.56-74 2) Οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2006 σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και τη τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ – Δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. ΕΕ L 102 της 11.4.2006 σελ. 15-34 3) Οδηγία 2006/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 5^{ης} Απριλίου 2006 περί στερεών αποβλήτων (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) ΕΕ L 114 της 27.4.2006 σελ. 9-21. 4) Σύσταση της Επιτροπής της 11^{ης} Απριλίου 2006 για μέτρα περιορισμού των κινδύνων από ουσίες : φθαλικό διβουτύλιο, 3,4 – διχλωρο-ανιλίνη, φθαλικό δισοδεκύλιο, δι (C9-11-δικλαδισμένης αλυσίδας) αλκυλεστέρες του 1,2 – βενζολοδικαρβοξυλικού οξέος, πλούσιοι σε C10, φθαλικό δισοεννεύλιο, δι (C8-10-διακλαδισμένης αλυσίδας) αλκυλεστέρες του 1-2-βενζολοδικαρβοξυλικού οξέος πλούσιοι σε C9, αιθυλενοδιαμινοτετραοξικό οξύ, οξικό μεθύλιο, χλωρικό οξύ, η – πεντάνιο, αιθυλενοδιαμινοτετραοξικό νάτριο. ΕΕ L 104 της 13.4.2006 σελ. 45-47 5) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.166/2006 του Ευρωπαϊκού

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα είχε ως κύριο στόχο την δημιουργία μιας Κοινής Αγοράς, ενώ το περιβάλλον και η προστασία του δεν ανήκαν στην σφαίρα των Κοινοτικών στόχων. Στη Συνθήκη της Ρώμης του 1957 με την οποία ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, δεν υπήρχε μνεία για το περιβάλλον και ως εκ τούτου δεν υπήρχε ρητή πρόβλεψη για εκχώρηση εξουσιών από τα κράτη μέλη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα για την θέσπιση και εφαρμογή μιας Κοινοτικής περιβαλλοντικής πολιτικής²⁰. Το περιβάλλον δεν συνιστούσε πολιτική της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, δεδομένου ότι αυτή περιοριζόταν σε ένα οικονομικό πλαίσιο συνεργασίας. Η προστασία του περιβάλλοντος γίνεται στόχος της ευρωπαϊκής κοινότητας μετά τη πρώτη Ευρωπαϊκή Διάσκεψη που έλαβε χώρα στο Παρίσι τον Οκτώβριο του 1972²¹. Οι

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18^{ης} Ιανουαρίου 2006 για τη σύσταση ευρωπαϊκού μητρώου έκλυσης και μεταφοράς ρύπων και για τη τροποποίηση των οδηγιών 91/689/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου. ΕΕ L 33 της 4.2.2006 σελ. 1-17
6) Οδηγία 2006/11/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Φεβρουαρίου 2006 για τη ρύπανση που προκαλείται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται στο υδάτινο περιβάλλον της Κοινότητας. ΕΕ L 64 της 4.3.2006 σελ. 52-59
7) Οδηγία 2006/40/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17^{ης} Μαΐου 2006 για τις εκπομπές των συστημάτων κλιματισμού των μηχανοκίνητων οχημάτων και για τη τροποποίηση της οδηγίας 70/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου. ΕΕ L 161 της 14.6.2006 σελ. 12-18

8) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2006 για τις μεταφορές αποβλήτων. ΕΕ L 190 της 12.7.2006
9) Σύμβαση της Στοκχόλμης περί έμμοων οργανικών ρύπων – Δήλωση ΕΕ L 209 της 31.7.2006 σελ. 3-29.

²⁰ Βλ. Τσαντίλης Δ., Χατζημπίρος Κ., Η Περιβαλλοντική Πολιτική, άρθρο στο Διαδίκτυο.

²¹ Βλ. Θεοχάρη Χρ., Η Περιβαλλοντική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής, Περιβάλλον και Κοινωνία, Μύθοι και πραγματικότητα, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2005, σελ.127, η οποία

αρχηγοί και πρωθυπουργοί των κρατών μελών τονίζουν την ανάγκη ύπαρξης κοινής περιβαλλοντικής πολιτικής και αναφέρουν μεταξύ άλλων την επίσπευση της διαδικασίας επεξεργασίας ενός προγράμματος για τη προστασία του περιβάλλοντος, το οποίο θα έπρεπε να γίνει μέχρι το Ιούλιο του 1973²². Πράγματι, το Νοέμβριο του 1973 αποφασίστηκε από το Συμβούλιο και τους αντιπροσώπους των κρατών μελών η έναρξη του πρώτου προγράμματος για τη προστασία του περιβάλλοντος, λόγω της απουσίας αποκλειστικών εξουσιών της κοινότητας στο τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος²³. Μετά την έκδοση του πρώτου προγράμματος πολλά νομοθετικά μέτρα (Οδηγίες, Κανονισμοί, Αποφάσεις) αρχίζουν να λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα για τη προστασία του περιβάλλοντος. Οι κοινοτικές Οδηγίες, Αποφάσεις και οι κοινοτικοί Κανονισμοί που εκδίδονται καλύπτουν ορισμένα μόνο περιβαλλοντικά προβλήματα²⁴ και

παρατηρεί ότι με την Διάσκεψη των Παρισίων «το περιβάλλον γίνεται πολιτική πραγματικότητα».

²² Σύμφωνα με την Δούση Ε., Η Κοινοτική πολιτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2001 «αυτό που κατ' αρχήν κινητοποίησε τους Κοινοτικούς μηχανισμούς και τις εθνικές κυβερνήσεις για να αποδεχθούν την ιδέα μιας Κοινοτικής περιβαλλοντικής πολιτικής δεν ήταν τόσο η προστασία του περιβάλλοντος, όσο ο κίνδυνος που συνιστούσε για την Κοινή Αγορά η στρέβλωση του ανταγωνισμού».

²³ Βλ. Νίκας Δ., Η νομική προβληματική της προστασίας του περιβάλλοντος, Μέρος Πρώτο Εισαγωγή στην προβληματική του δικαίου του περιβάλλοντος, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1985, σελ. 56-57.

²⁴ Επιλεκτικά αναφέρουμε : 1) 76/161/ΕΟΚ Απόφαση του Συμβουλίου της 8^{ης} Δεκεμβρίου 1975 περί θεσπίσεως κοινής διαδικασίας για τη σύνταξη και συνεχή ενημέρωση καταλόγου πηγών πληροφορήσεως σχετικά με το περιβάλλον μέσα στη Κοινότητα ΕΕ L 31 της 5.2.1976 σελ. 8-28 2) Οδηγία 84/360/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιουνίου 1984 σχετικά με τη καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από βιομηχανικές εγκαταστάσεις ΕΕ L 188 της 16.7.1984 σελ. 20-25 3) Κανονισμός (ΕΟΚ)

υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα νομοθετικά μέτρα ώστε να εφαρμόσουν τις επιβαλλόμενες υποχρεώσεις ή τα δεσμεύουν για την άμεση ισχύ τους²⁵.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει το Πρόγραμμα Δράσης για τη Προστασία του Περιβάλλοντος με το οποίο καθορίζονται οι βασικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Πολιτικής²⁶. Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί 6 Προγράμματα Δράσης²⁷. Η θέσπιση του Έκτου Κοινοτικού Προγράμματος Δράσεως για το περιβάλλον²⁸, το οποίο ισχύει σήμερα, έχει σαν στόχο την επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου προστασίας πριν από τη λήξη του. Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για συνεργασία και κατανόηση των διαφορετικών συνθηκών των διάφορων περιοχών

αριθ. 1696/87 της Επιτροπής της 10^{ης} Ιουνίου 1987 σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 του Συμβουλίου για τη προστασία των δασών στη Κοινότητα από την ατμοσφαιρική ρύπανση (απογραφή, δίκτυο παρατηρητηρίων, απολογισμός) ΕΕ L 161 της 22.6.1987 σελ. 1-22.

²⁵ Βλ. Καλλία – Αντωνίου Α., Περιβάλλον, Νομοθεσία, Δικαιώματα του Έλληνα Πολίτη, Ένωση Δικαίου Περιβάλλοντος, Αθήνα 1987.

²⁶ Το Πρόγραμμα αυτό «δεν αποτελεί επαρκή νομική βάση για τη θεμελίωση της κανονιστικής και ρυθμιστικής δράσης των κοινοτικών οργάνων καθόσον δεν περιέχει υπέρτερους κανόνες δικαίου» Βλ. Δελλής Γ., Κοινοτικό Δίκαιο Περιβάλλοντος, Οι διαστάσεις της προστασίας του περιβάλλοντος στη κοινοτική έννομη τάξη, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1998, σελ.43

²⁷ Πρώτο Πρόγραμμα Δράσης για τη Προστασία του Περιβάλλοντος 1973-1976 ΟJ C 112 της 20.12.1973, Δεύτερο Πρόγραμμα Δράσης για τη Προστασία του Περιβάλλοντος 1977-1981 ΟJ C 139 της 13.6.1977, Τρίτο Πρόγραμμα Δράσης για τη Προστασία του Περιβάλλοντος 1982-1986 ΟJ C της 17.2.1983, Τέταρτο Πρόγραμμα Δράσης για τη Προστασία του Περιβάλλοντος 1987-1992 ΟJ C 328 της 7.12.1987, Πέμπτο Πρόγραμμα Δράσης για τη Προστασία του Περιβάλλοντος 1993-2000 ΟJ C 138 της 17.5.1993, Έκτο Πρόγραμμα Δράσης για τη Προστασία του Περιβάλλοντος 2001-2010 ΟJ C 10.9.2002.

²⁸ Με την απόφαση αριθ.1600/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2002 ΕΕ L 1242 της 10.9.2002 σελ 1-15

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Πρόγραμμα αυτό υποδεικνύει τα μέσα για την επίτευξη των βασικών στόχων του, οι οποίοι ανταποκρίνονται στις βασικές περιβαλλοντικές προτεραιότητες των τομέων : αλλαγή κλίματος, φύση και βιοποικιλότητα, περιβάλλον, υγεία και ποιότητα ζωής, φυσικοί πόροι και απόβλητα.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (Ε.Ο.Π.), ο οποίος ιδρύθηκε το 1990 δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1210/90 (όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 933/1999 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1641/2003) με έδρα την Κοπεγχάγη και δραστηριοποιείται από το 1994, είναι ένα όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σημαντικό ρόλο στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος. Η συλλογή και ανάλυση στοιχείων για το περιβάλλον από τα 25 κράτη – μέλη του, τα 6 συνεργαζόμενα κράτη (Ρουμανία, Βουλγαρία, Ισλανδία, Λιχτεστάιν, Νορβηγία, Τουρκία) και από διεθνείς οργανισμούς, καθώς και η διάθεση των αντλούμενων πληροφοριών ήταν η αρχική αποστολή του Ε.Ο.Π. Σήμερα, ο Ε.Ο.Π καλείται όχι μόνο «να συλλέξει όλη τη περιβαλλοντική πληροφόρηση που αφορά την Ευρώπη και γεννιέται από τα Εθνικά και Διεθνή Επιστημονικά Κέντρα και Ινστιτούτα ώστε να παράσχει το ασφαλές και έγκυρο υπόβαθρο, την ανάλυση και πρόβλεψη που είναι απαραίτητα για τη χάραξη πολιτικών και τη λήψη κατάλληλων αποφάσεων και μέτρων»²⁹ διαμέσου της σύνταξης εκθέσεων αλλά και να διασφαλίζει τη τήρηση της ευρωπαϊκής και εθνικής περιβαλλοντικής πολιτικής³⁰. Γενικά, ασχολείται με την αντιμετώπιση της μεταβολής του κλίματος, την αντιμετώπιση των απωλειών στη βιοποικιλότητα και την κατανόηση των χωρικών αλλαγών, την προστασία της υγείας του ανθρώπου

²⁹ Βλ. Σκούλλος Μ., Εξέλιξη στους Διεθνείς θεσμούς προστασίας του περιβάλλοντος σε Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Το Δικαίωμα στο Περιβάλλον, Προσβολές και προστασία του, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα 19997, σελ 23. Ο ίδιος θεωρεί πως το σημαντικότερο προϊόν του ΕΟΠ είναι η έκδοση της έκθεσης για τη περιβαλλοντική κατάσταση της Ευρώπης, η οποία είναι γνωστή ως Dopris Report.

³⁰ Βλ. www.eea.eu.int

και της ποιότητας της ζωής. Τέλος, δίνει έμφαση στη βιώσιμη χρήση και διαχείριση φυσικών πόρων και αποβλήτων.

Δυο από τις σημαντικές πτυχές της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής είναι η υλοποίηση των διαφόρων προγραμμάτων όπως το LIFE και η δημιουργία του συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS). Το LIFE είναι ένα οικονομικό όργανο για το περιβάλλον το οποίο ιδρύθηκε το 1992 και που έχει σαν αποστολή την συνχρηματοδότηση περιβαλλοντικών σχεδίων σχετικών με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, τη προστασία χλωρίδας και πανίδας, τη διατήρηση της υφιστάμενης ευρωπαϊκής στρατηγικής και νομοθεσίας, της προώθησης νέων μεθόδων για τη προστασία του περιβάλλοντος, καθώς επίσης και τη παροχή βοήθειας σε τρίτες χώρες για την ανάπτυξη περιβαλλοντικών προγραμμάτων.³¹ Πρόκειται για ένα πρόγραμμα ανοιχτό στη συμμετοχή όχι μόνο για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και για εκείνα που είναι υποψήφια προς ένταξη. Για την ένταξη έργων ή μέτρων στο LIFE των ενδιαφερόμενων κρατών, τη παρακολούθηση και τη χρηματοδότησή τους απαιτείται η συνεχής βελτίωση των αποτελεσμάτων του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, η σύνταξη και αποστολή τεχνικών και οικονομικών εκθέσεων που παρουσιάζουν τη πρόοδο των εργασιών και τη αποδοχή συνχρηματοδότησης με βάση τα προκαθορισμένα ποσοστά ανά είδος, αντιστοίχως³².

Το LIFE εκτελείται κατά στάδια. Κατά το πρώτο στάδιο, 1992-1995, το LIFE ήταν το εργαλείο για την επίτευξη της περιβαλλοντικής μεταρρύθμισης που είχε ξεκινήσει και που θα σημάδευε όλη τη δεκαετία. Οι τομείς που επιλέχθηκαν να χρηματοδοτηθούν, και που τελικά χρηματοδοτήθηκαν με 400 εκατομμύρια

³¹ Βλ. www.europa.eu.int

³² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1655/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Ιουλίου 2000 σχετικά με το χρηματοδοτικό μέσον για το περιβάλλον (LIFE) ΕΕ L 192 της 24.4.2000 σελ. 1-9

ECU³³, ήταν α. η προώθηση της σταθερής και διαρκούς ανάπτυξης και ποιότητας του περιβάλλοντος β. η προστασία των οικοτόπων και της φύσης γ. οι διοικητικές δομές και οι υπηρεσίες για το περιβάλλον δ. η εκπαίδευση, κατάρτιση και ενημέρωση ε. δράσεις εκτός του κοινοτικού εδάφους. Το δεύτερο στάδιο, 1996-1999, είχε την ίδια διάρκεια με το πρώτο αλλά αυξημένο προϋπολογισμό (450 εκατομμύρια ECU) και ένα πρόγραμμα που εστίαζε στις κατηγορίες i) LIFE – Φύση ii) LIFE - Περιβάλλον iii) LIFE – Τρίτες Χώρες. Αντιθέτως το τρίτο στάδιο του προγράμματος LIFE, 2000 – 2004 (του οποίου η διάρκεια παρατάθηκε για δύο χρόνια για την αποφυγή του νομικού κενού μεταξύ της λήξης του δεύτερου σταδίου και των νέων οικονομικών προοπτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης) αποτελεί συνέχεια του δεύτερου, διαφοροποιημένο ως προς το ποσό της χρηματοδότησης, η οποία φτάνει στα 640 εκατομμύρια EUR και ως προς τα μεθόδους υλοποίησης των διακρατικών στρατηγικών.

Όσο αφορά το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) μπορούμε επιγραμματικά να αναφέρουμε ότι είναι ένα σύστημα ανοιχτό σε όλους τους οργανισμούς, οι οποίοι εφαρμόζουν σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, διενεργούν ελέγχους ή αναθέτουν σε άλλους τη διενέργεια ελέγχου, συντάσσουν περιβαλλοντικές εκθέσεις, τις διαβιβάζουν στους αρμόδιους φορείς και προχωρούν σε δημοσιοποίησή τους, σύστημα με βασικό στόχο τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των οργανισμών αυτών. Η θέσπισή και η λειτουργία του συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου είναι σύμφωνη με την ευρωπαϊκή, την εθνική και διεθνή περιβαλλοντική

³³ Βλ. Κορκόβελος Χ., Η προστασία του Περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση με αναφορές στα ελληνικά δεδομένα και κατάλογο της κοινοτικής νομοθεσίας για το περιβάλλον, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα – Κομοτηνή 1997, σελ.237.

νομοθεσία και εξασφαλίζει τη τήρηση των βασικών κοινών κανόνων και διαδικασιών³⁴.

Σε κοινοτικό επίπεδο λειτουργεί το Δίκτυο Εφαρμογής και Τήρησης της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας [European Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law (IMPEL)] στο οποίο συμμετέχουν το σύνολο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Κροατία, η Νορβηγία και η Τουρκία. Το IMPEL είναι ένα ισχυρό εργαλείο για την εκτέλεση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, τη δημιουργία ενός συστήματος πληροφοριών και εμπειριών από τη πρακτική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, για τη προώθηση κοινών στρατηγικών και την ανάπτυξη των ορθών πρακτικών επιθεώρησης, ελέγχου και σύνταξης εκθέσεων. Υπεύθυνη για το συντονισμό των επαφών των αντιπροσώπων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα άλλων μελών του Δικτύου IMPEL είναι η Γραμματεία, η οποία έχει έδρα τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (Βρυξέλλες). Οι συνεδριάσεις των αντιπροσώπων των μελών του Δικτύου πραγματοποιούνται δύο φορές το χρόνο υπό την συν-προεδρία της Γραμματείας του Δικτύου Εφαρμογής και Τήρησης της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας (IMPEL), του κράτους που έχει την εξάμηνη προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σημαντικό ρόλο στη προστασία του περιβάλλοντος μπορεί να διαδραματίσει κάθε πολίτης. Η οικολογική συνείδηση και η περιβαλλοντική εκπαίδευση του πολίτη σε συνδυασμό με τη γνώση των δικαιωμάτων του σαφώς βοηθά στην μείωση των περιβαλλοντικών προβλημάτων, στην ύπαρξη ενός υγιεινού και καθαρού περιβάλλοντος. Κάθε πολίτης μπορεί να απαιτήσει την

³⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Μαρτίου για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) ΕΕ L 114 της 24.4.2001 σελ. 1-29

εφαρμογή κοινοτικών διατάξεων για τη προστασία του περιβάλλοντος προσφεύγοντας είτε στα ελληνικά δικαστήρια (Διοικητικά, Αστικά, Ποινικά) ή στα κοινοτικά όργανα. Συγκεκριμένα, οι ενέργειές του ανάλογα με τη διαπιστωθείσα παράβαση μπορούν να είναι οι ακόλουθες : 1) έγγραφη αναφορά της παράβασης στο αρμόδιο υπουργείο 2) άσκηση αγωγής αποζημιώσεως στα αστικά δικαστήρια, αν έχει υποστεί ζημιά³⁵ 3) υποβολή μηνύσεως στα ποινικά δικαστήρια αν η παράβαση αποτελεί ποινικό αδίκημα 4) προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια για ζημιά που υπέστη από πράξη ή παράλειψη του Δημοσίου, προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας 5) υποβολή γραπτής καταγγελίας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για παράβαση του κοινοτικού περιβαλλοντικού δικαίου με τη οποία μπορεί το κράτος μέλος να οδηγηθεί στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) και έτσι να υποχρεωθεί να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την υλοποίηση των αποφάσεων του ΔΕΚ³⁶ 6) να

³⁵ Κατά τον Καράκωστα Γ., Περιβάλλον και Αστικό Δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1986, σελ.133 «μολονότι η ΑΚ 297 εδ.1 ορίζει ότι αποζημίωση κατ'αρχήν δίνεται "εις χρήμα", προκειμένου για οικολογική ζημιά θα πρέπει να επιδιώκεται η in natura αποκατάσταση η οποία συνίσταται στην επαναφορά του στοιχείου του ζωτικού χώρου που προσβλήθηκε».

³⁶ Σύμφωνα με την Καλλία-Αντωνίου Α., Περιβάλλον, Νομοθεσία και Δικαιώματα του Έλληνα Πολίτη, ό.π. σελ. 15-17, ο πολίτης με ένα απλό χειρόγραφο γράμμα στο οποίο εκθέτεται το πρόβλημα και επισυνάπτονται αποδεικτικά στοιχεία (χωρίς αυτό να είναι απαραίτητο) πιέζει τα κρατικά όργανα να λάβουν νομοθετικά μέτρα ή εφαρμόσουν τα ήδη υπάρχοντα. Αφού η Επιτροπή πληροφορηθεί το πρόβλημα ξεκινάει τη διαδικασία επιβολής και εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, διαδικασία που περιλαμβάνει : τη αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο Υπουργείο Εξωτερικών και εκείνο με τη σειρά του στο αρμόδιο υπουργείο, με την οποία ζητά διευκρινήσεις εντός ενός ορισμένου χρονικού διαστήματος, τη αποστολή δεύτερης επιστολής ή αλλιώς αιτιολογημένης γνώμης με την οποία ζητά τη συμμόρφωση και τέλος την αποπομπή στο ΔΕΚ εφόσον εξακολουθεί η παράβαση της κοινοτικής νομοθεσίας.

αποστέλλει έγγραφη αναφορά με μορφή επιστολής και περιεχόμενο τα στοιχεία της παράβασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο³⁷.

³⁷ Βλ. Μπήκα Ζ., Θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος σε διεθνές επίπεδο σε Ζαραφωνίτου Χρ. (επιμ), Η Προστασία του Περιβάλλοντος από εγκληματολογική σκοπιά, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1996, σελ. 139.

Κεφάλαιο 2^ο

Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π)

Ι. Συγκρότηση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος

Ο ν. 2947/2001 για θέματα Ολυμπιακής Φιλοξενίας, Έργων Ολυμπιακής Υποδομής και άλλες διατάξεις με το άρθρο 9 προβλέπει την σύσταση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ). Η ανάγκη τήρησης της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας καθώς και η απουσία ενός οργάνου υπεύθυνου για την έκδοση ετήσιων εκθέσεων επιθεώρησης – παρόλο που περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται – οδήγησαν στη σύσταση της Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος.

Η διαδικασία συγκρότησης της Ε.Υ.Ε.Π υπήρξε δύσκολη. Σύμφωνα με την Έκθεση επί των εργασιών Περιβαλλοντικής Επιθεώρησης των ετών 2002-2003 η νεοσυστηθείσα Ε.Υ.Ε.Π σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος (Ε.Υ.ΠΕ) του ΥΠΕΧΩΔΕ και υπό τις δεσμεύσεις της Σύστασης 2001/331/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ελάχιστες απαιτήσεις για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις³⁸, προέβει στη σύνταξη και

³⁸ Τονίζεται η ανάγκη διεκπεραίωσης του έργου των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων όλων των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και άλλων επιχειρήσεων σύμφωνα με κάποια κριτήρια των οποίων η εφαρμογή θα συμβάλλει στην επίτευξη υψηλότερου επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας διαμέσου της ορθής εφαρμογής της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να καταρτίζει ένα σχέδιο περιβαλλοντικής επιθεώρησης που θα καλύπτει όλες τις ελεγχόμενες εγκαταστάσεις, θα προσδιορίζει τη γεωγραφική περιοχή, τη συχνότητα των επιτόπιων αυτοψιών, θα καλύπτει ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και θα προβλέπει τη διαδικασία έκτακτης επιθεώρησης σε περίπτωση καταγγελίας, ατυχήματος ή μη συμμόρφωσης. Επιπλέον συστήνεται στα κράτη μέλη να συντάσσουν και να υποβάλλουν στην Επιτροπή περιβαλλοντικές εκθέσεις που θα είναι διαθέσιμες στο κοινό και οι οποίες θα

αποστολή ειδικού ερωτηματολογίου, προς συμπλήρωση, σε όλες τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες οι οποίες διενεργούσαν περιβαλλοντικούς ελέγχους. Το ερωτηματολόγιο αυτό συντάχθηκε από την Ε.Υ.Ε.Π με σκοπό τη συλλογή στοιχείων που αφορούσαν έργα και υποδομές, καθώς και τους περιβαλλοντικούς ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν σε αυτά, ώστε να μπορέσει να δημιουργήσει ευκολότερα και γρηγορότερα ένα «κατάλογο» των πραγματοποιηθέντων περιβαλλοντικών ελέγχων, συνοδευόμενο από όλα τα συναφή με αυτούς στοιχεία, που θα βοηθά στη σύνταξη ετήσιας έκθεσης. Παράλληλα ωστόσο η Ε.Υ.Ε.Π επιθυμούσε με αυτό να ενημερώσει τις αρμόδιες για περιβαλλοντικούς ελέγχους υπηρεσίες των υπουργείων, περιφερειών και νομαρχιών³⁹ για την υποχρέωση υποβολής ετήσιων περιβαλλοντικών εκθέσεων επιθεώρησης της Ελλάδας ως κράτους-μέλους της Ε.Ε, να ενημερώσει και να πείσει για τη σημαντικότητα του έργου που θα επιτελούσε μελλοντικά και ταυτοχρόνως να επιτύχει το γρηγορότερο και αποτελεσματικότερο συντονισμό των δραστηριοτήτων της και κατ' επέκταση την άμεση και αποτελεσματική λειτουργία της.

Το ερωτηματολόγιο εκτός από τα γενικά στοιχεία του εκάστοτε φορέα όπως διεύθυνση, τηλέφωνο κ.λ.π διέθετε 2 κατηγορίες ερωτημάτων : στη πρώτη

περιλαμβάνουν στοιχεία για το ρόλο της αρχής επιθεώρησης, τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων, σύντομη περιγραφή του βαθμού συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύσταση 2001/331/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Απριλίου 2001 για το καθορισμό ελάχιστων κριτηρίων σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις στα κράτη μέλη ΕΕ L 118 της 4.4.2001 σελ. 1-6.

³⁹ Τα Υπουργεία : ΥΠΕΧΩΔΕ, Ανάπτυξης, Υγείας & Πρόνοιας, Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Δημόσιας Τάξης, Εμπορικής Ναυτιλίας, το Γενικό Χημείο του Κράτους. Στις Γενικές Γραμματείες Περιφερειών τις Δ/σεις Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (ΠΕΧΩ) και στις 54 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις : τη Δ/ση Περιβάλλοντος, Δ/ση Βιομηχανίας, Πυροσβεστική Υπηρεσία και Επιθεώρηση Εργασίας.

υπήρχαν ερωτήματα σχετικά με τα γενικά στοιχεία του είδους των εργασιών της υπηρεσίας δηλαδή αν διενεργούσαν ελέγχους, αν ήταν υπεύθυνοι για την έκδοση περιβαλλοντικών αδειών, αν εισηγούνταν πρόστιμα, ποιος ήταν ο αριθμός των εμπλεκόμενων σε περιβαλλοντικούς ελέγχους υπαλλήλων, ποιος ήταν ο τεχνικός εξοπλισμός της υπηρεσίας. Στη δεύτερη κατηγορία υπήρχαν ερωτήματα σχετικά με την εμπειρία της υπηρεσίας από περιβαλλοντικούς ελέγχους ανά κατηγορία έργων ή δραστηριοτήτων ανά κοινοτική οδηγία⁴⁰, όπως ποιος ο αριθμός των

⁴⁰ Θεματικές ενότητες ανα οδηγία : 1) Διαχείριση στερεών αποβλήτων- Οδηγία 91/156/ΕΟΚ [Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο με α) ΚΥΑ 69728/824/1996 (ΦΕΚ358/Β) «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων» β)ΚΥΑ 80568/4225/1991 (ΦΕΚ 641/Β) «Μέθοδοι, όροι και περιορισμοί για τη χρησιμοποίηση στη γεωργία της ιλύος που προέρχεται από την επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων»] 2) Διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων- Οδηγία 91/689/ΕΟΚ [Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο με α)Υ.Α 72751/3054/1985 (ΦΕΚ665/Β) «Τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα και εξάλειψη των πολυχλωροδифαινυλίων και πολυχλωροτριφαινυλίων PCB/PCT» β) Υ.Α 19396/1546/1997 (ΦΕΚ 604/Β) «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων» γ)Υ.Α 98012/2001/1996 (ΦΕΚ 40/Β) «Καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιούμενων ορυκτέλαιων» δ) Υ.Α 7589/731/2000 (ΦΕΚ 514/Β) «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των πολυχλωροδифαινυλίων και πολυχλωροτριφαινυλίων PCB/PCT» ε) Υ.Α 18083/1098 (ΦΕΚ 606/Β) «Σχέδια διάθεσης/απολύμανσης συσκευών που περιέχουν PCB κλπ» στ) Υ.Α 73537/1438/1995 (ΦΕΚ 781/Β) «Διαχείριση των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες»] 3) Υγειονομική ταφή αποβλήτων – Οδηγία 99/31/ΕΟΚ [Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο με ΚΥΑ 29407/3508/2002 (ΦΕΚ 1572/Β) «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή αποβλήτων»] 4) Οδηγία ΣΕΒΕΖΟ 96/82/ΕΚ για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες [Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο με ΚΥΑ 5697/590/2000 (ΦΕΚ 405/Β)] 5) Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης – Οδηγία 96/61/ΕΕ [Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο με α) Ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α) «Για τη προστασία του περιβάλλοντος» β) ΚΥΑ 69269/5387/1990 (ΦΕΚ 678/Β) « Κατάταξη έργων και

δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών και λοιπές συναφείς διατάξεις σύμφωνα με τον Ν.1650/86» γ) ΚΥΑ1661/944/1994 (ΦΕΚ 786/Β) «Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων της 69269/5387 ΚΥΑ» δ) Ν.3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν.1650/86 με τις Οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις» ε) ΚΥΑ ΗΠ 11014/703/2003(ΦΕΚ 104) «Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων..» στ) ΚΥΑ ΗΠ 15393/2332/2002 «Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων σε κατηγορίες..» ζ) ΚΥΑ ΗΠ 37111/2021/2003 «Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού κατά διαδικασία έγκρισης περ/κων όρων των έργων και δραστηριοτήτων»] β) Περιορισμός εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων – Οδηγία 99/13/ΕΕ [Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο με ΚΥΑ ΗΠ 11641/1942/2002 «Μέτρα και όροι για το περιορισμό των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε ορισμένες δραστηριότητες και εγκαταστάσεις»] 7) Περιορισμός εκπομπών από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης – Οδηγία 88/609/ΕΕ [Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο με ΚΥΑ 58751/2370/1993 «Καθορισμός μέτρων και όρων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης»] 8) Ρύπανση που προκαλείται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται στο υδάτινο περιβάλλον – Οδηγία 76/464/ΕΟΚ[Ενσωμάτωση με α) ΠΥΣ 144/1987 (ΦΕΚ 197/Α) «Προστασία υδάτινου περιβάλλοντος από ρύπανση που προκαλείται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες...» β)ΚΥΑ 18186/271/1988 (ΦΕΚ 126/Β) «Μέτρα και περιορισμοί για τη προστασία του υδάτινου περ/ντος...» γ) ΠΥΣ 73/1990 (ΦΕΚ 90/Α) «Καθορισμός των κατευθυντηρίων και οριακών τιμών ποιότητας νερών..» δ) ΚΥΑ 55648/1991 (ΦΕΚ323/Β) «Μέτρα και περιορισμοί για τη προστασία του υδάτινου περ/ντος..» ε) ΚΥΑ 90461/2193/1994 (ΦΕΚ 843/Β) «Συμπλήρωση του αρ.12 της ΚΥΑ 55648/2210/1991» στ) ΚΥΑ 4859/726/2001 (ΦΕΚ253/Β) «Μέτρα και περιορισμοί για τη προστασία του υδάτινου περ/ντος...»] 9) Προστασία των υπόγειων υδάτων από ρύπανση που προέρχεται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες – Οδηγία 80/68/ΕΟΚ [Ενσωμάτωση με ΚΥΑ 26857/553/88 (ΦΕΚ 196/Β) «Μέτρα και περιορισμοί για τη προστασία των

εμπλεκόμενων υπαλλήλων σε ελέγχους για τη σχετική οδηγία, ποιος ο αριθμός των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν τη χρονική περίοδο 1.1.2002 έως 30.6.2003, που διαπιστώθηκαν παραβάσεις, που έγινε εισήγηση για τροποποίηση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, που έγινε εισήγηση για επιβολή κυρώσεων, ποιο το πλήθος ελέγχων ανά είδος ελέγχου και ανά είδος έργου, ποιος ο αριθμός έργων που διαθέτει εξοπλισμό για παρακολούθηση της ποιότητας των εκπομπών τους στο περιβάλλον (self monitoring).

Η ανταπόκριση των 7 υπουργείων, 13 περιφερειών και 54 νομαρχιών δεν ήταν ικανοποιητική σύμφωνα με τη Έκθεση επί των εργασιών Περιβαλλοντικής Επιθεώρησης 2002-2003 αφού μόλις το 72 % του συνόλου αυτών ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο⁴¹. Η επίκληση προβλημάτων όπως η έλλειψη ή απουσία εξοπλισμού, τεχνικού και επιστημονικού προσωπικού, η έλλειψη πληροφόρησης, συνοδεύεται από την άρνηση απάντησης στο ερωτηματολόγιο που τους είχε επιδοθεί. Τα σημαντικότερα πορίσματα που προέκυψαν από την αξιολόγηση των συλλεχθέντων στοιχείων είναι :

- συνολικά ασχολήθηκαν με περιβαλλοντικούς ελέγχους 164 υπάλληλοι
- οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις διαθέτουν τα περισσότερα στοιχεία για περιβαλλοντικούς ελέγχους, διενεργούν τους περισσότερους περιβαλλοντικούς ελέγχους και απασχολούν το 84,75 % των

υπόγειων νερών από απορρίψεις επικίνδυνων ουσιών»] 10) Επεξεργασία αστικών λυμάτων – Οδηγία 91/271/ΕΟΚ [Ενσωμάτωση με α) ΚΥΑ 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192/Β) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» β) ΚΥΑ 19661/1999 (ΦΕΚ 1811/Β) «Τροποποίηση της ΚΥΑ 5673/400/1997» γ) ΚΥΑ 48392/939/2002 (ΦΕΚ 405/Β) «Συμπλήρωση της ΚΥΑ 1961/1982/1999, τροποποίηση της ΚΥΑ 5673/400/1997 – Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για τη διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το αρ.5 παρ.1 της απόφασης αυτής και ειδικότερα του άρθρου 2 παρ.β αυτής».

⁴¹ Ανταποκρίθηκαν 4 από τα 7 υπουργεία, 9 από τις 13 Περιφέρειες και 40 από τις 54 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

εμπλεκόμενων σε περιβαλλοντικούς ελέγχους υπαλλήλων (139 υπαλλήλους)

- οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων σε περιβαλλοντικούς ελέγχους υπαλλήλων είναι πολλές
- στους 3673 ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν υπήρξαν 526 περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκαν παραβάσεις
- 375 έλεγχοι ήταν προγραμματισμένοι
- 499 έλεγχοι έγιναν ύστερα από καταγγελία / διαμαρτυρία
- Τέλος μόνο σε 178 περιπτώσεις επανελέγχου διαπιστώθηκε συμμόρφωση

II. Στελέγωση και αρμοδιότητες της Ε.Υ.Ε.Π⁴²

Η Ε.Υ.Ε.Π αποτελείται από την Γενική Επιθεώρηση και τους Τομείς Νοτίου και Βορείου Ελλάδος⁴³ με έδρες την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη αντίστοιχα, στελεχώνεται από 78 υπαλλήλους οι οποίοι κατανέμονται ως εξής :

- 1 Γενικός Επιθεωρητής
- 2 Τομάρχες Επιθεωρητών
- 50 Επιθεωρητές
- 22 διοικητικοί υπάλληλοι και τεχνικοί
- 3 δικηγόροι

⁴² Σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 2947/2001 και το Π.Δ 165/2003.

⁴³ Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι ο Τομέας Βορείου Ελλάδος δεν λειτουργεί. Στη περίπτωση ύπαρξης υποθέσεως που εντάσσεται στο τομέα αυτό η Γενική Επιθεώρηση είναι εκείνη που επιληφθεί την αντιμετώπισή της.

Οι τομείς Νοτίου και Βορείου Ελλάδος αποτελούνται ο καθένας από τέσσερα τμήματα :

- Τμήμα Α – είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο τήρησης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, περιβαλλοντικών όρων και Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) σε δημόσια έργα, ΧΥΤΑ, δημόσιες υποδομές και τουριστικές εγκαταστάσεις.
- Τμήμα Β – είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο τήρησης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, περιβαλλοντικών όρων και Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) σε βιομηχανίες, εξορύξεις, υδατοκαλλιέργειες και κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.
- Τμήμα Γ – είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο οποιασδήποτε δραστηριότητας η οποία προκαλεί καταστροφή των δασών, για τις καταπατήσεις, αυθαίρετες κατασκευές, επεμβάσεις σε ρέματα, αιγιαλό και παραλία.
- Τμήμα Δ – είναι υπεύθυνο για θέματα διοίκησης, οικονομικής διαχείρισης, νομικής υποστήριξης, για το σχεδιασμό, τη μηχανοργάνωση και τη τεχνική υποστήριξη των εργαστηρίων.

Η Ε.Υ.Ε.Π, με προϊστάμενο τον Γενικό Επιθεωρητή, έχει σαν κύριο μέλημά της τον έλεγχο τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται για την πραγματοποίηση έργων του δημοσίου και ιδιωτικού τόμεα. Ο ρόλος της δεν περιορίζεται μόνο σε αυτό αλλά επεκτείνεται στην εκπροσώπηση της Ελλάδας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για θέματα τήρησης περιβαλλοντικών όρων καθώς και στην ανάληψη και υλοποίηση μελετών, ερευνών και προγραμμάτων σχετικών με το αντικείμενό της. Επίσης επιμελείται το καθορισμό προτύπων και μεθόδων μέτρησης πάσης φύσεως εκπομπών στο σύνολο των περιβαλλοντικών μέσων από σταθερές πηγές.

Οι περιβαλλοντικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται ύστερα από εντολή του Γενικού Επιθεωρητή και υλοποιούνται από τους 50 επιθεωρητές που στελεχώνουν την Ε.Υ.Ε.Π. Οι επιθεωρητές έχουν την ευθύνη της διενέργειας -

προγραμματισμένων ή κατόπιν καταγγελίας - αυτοψιών σε έργα και δραστηριότητες, της σύνταξης εκθέσεως αυτοψίας εφόσον διαπιστωθεί παράβαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και της επιδόσεως αυτής στον εκάστοτε παραβάτη. Με την επίδοσης της εκθέσεως αυτοψίας προσκαλείται ταυτοχρόνως ο παραβάτης σε απολογία εντός χρονικού διαστήματος 5 εργάσιμων ημερών. Στη συνέχεια μετά τη πάροδο των 5 ημερών ο Γενικός Επιθεωρητής προχωρά στη σύνταξη αιτιολογημένης πράξης βεβαίωσης παράβασης, αντίγραφο της οποίας επιδίδεται τόσο στην αρχή η οποία αδειόδοτησε τη κατασκευή ή την έναρξη του έργου όσο και στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Η διαπίστωση περιβαλλοντικών παραβάσεων από τους επιθεωρητές που υπάγονται στον ν.1650/1986 συνοδεύεται από την εισήγηση επιβολής προστίμου στον οικείο νομάρχη (για πρόστιμο μέχρι 58.694 €), στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας (για πρόστιμο από 58.694 – 146.735 €), στον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ (για πρόστιμο μεγαλύτερο των 146.735 €). Η εισήγηση επιβολής προστίμου ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης – όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο νόμο - μεταφράζεται όχι ως εισήγηση προστίμου ανάλογα με το είδος παράβασης αλλά ως εισήγηση προστίμου το ύψος του οποίου προκύπτει από τον συνυπολογισμό του είδους και του μεγέθους της ρύπανσης και της περιοχής καθώς επίσης την εξέταση ύπαρξης παλαιότερων παραβάσεων.

III) Αποτελέσματα περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων από 03/02/2004 - 27/09/2005

Κατά τη χρονική περίοδο 03/02/2004 – 27/09/2005 η Ε.Υ.Ε.Π διενήργησε 122 επιθεωρήσεις σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμάτων (ΧΥΤΑ), χωματερές, σε σταθμούς μεταφόρτωσης απορριμμάτων, λατομεία, μεταλλεία, εργοστάσια παραγωγής μπετόν, μάντρες οικοδομικών υλικών, σε λιμάνια , σε αερολιμένα, σε εκτελούμενα οδικά έργα, σε εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, σε ξενοδοχειακές και τουριστικές

εγκαταστάσεις, πτηνοτροφικές και χοιροτροφικές μονάδες, ιχθυοκαλλιέργειες, αθλητικές εγκαταστάσεις, θαλάσσια πάρκα και διαπιστώθηκαν 299 παραβάσεις. Από τους παρακάτω πίνακες μπορούμε να σχηματίσουμε μια πιο σαφή εικόνα του είδους και του αριθμού των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν.

Πίνακας 1

Συνολικός αριθμός καταγγεγραμμένων παραβάσεων ανά είδος του έτους 2004

ΕΤΟΣ	ΜΗΝΑΣ	ΕΠΟ	ΘΟΥΡΥΒΟΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΑΗΤΑ	ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΑΗΤΑ	ΛΟΙΠΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
2004	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	0	0	3	2	4	9
	ΜΑΡΤΙΟΣ	2	0	0	1	2	5
	ΜΑΪΟΣ	3	1	2	2	11	19
	ΙΟΥΝΙΟΣ	1	3	2	3	6	15
	ΙΟΥΛΙΟΣ	3	0	4	1	20	28
	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	5	1	3	1	14	24
	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	2	0	3	7	9	21
	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	3	4	2	1	11	21
	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	2	1	3	2	8	16
	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	1	1	0	1	1	4
	ΣΥΝΟΛΟ	22	11	22	21	86	162

Πηγή : Ε.Υ.Ε.Π

Πίνακας 2

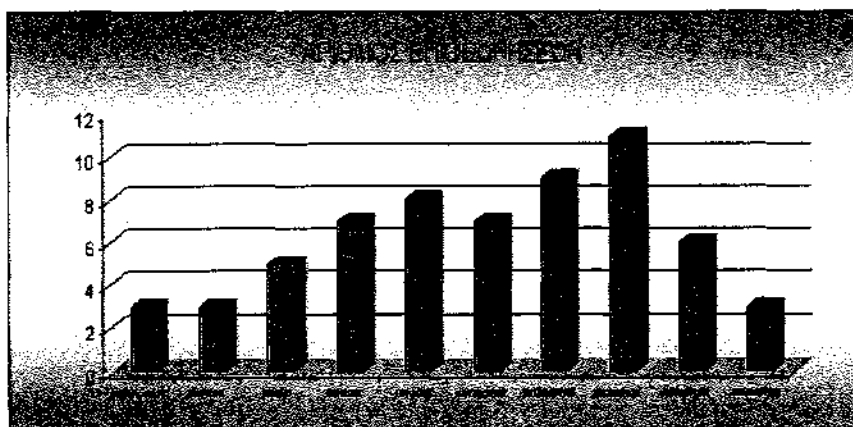
Συνολικός αριθμός καταγγεγραμμένων παραβάσεων ανά είδος του έτους 2005

ΕΤΟΣ	ΜΗΝΑΣ	ΕΠΟ	ΘΟΥΡΥΒΟΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΑΗΤΑ	ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΑΗΤΑ	ΛΟΙΠΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
2005	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	4	0	0	0	2	6
	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	5	0	1	1	19	26
	ΜΑΡΤΙΟΣ	4	1	2	3	27	37
	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	2	0	3	1	8	14
	ΜΑΪΟΣ	3	0	4	3	8	18
	ΙΟΥΝΙΟΣ	0	1	2	1	4	8
	ΙΟΥΛΙΟΣ	3	0	2	1	4	10
	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	1	0	1	0	0	2
	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	11	0	1	2	2	16
	ΣΥΝΟΛΟ	33	2	16	12	74	137

Πηγή : Ε.Υ.Ε.Π

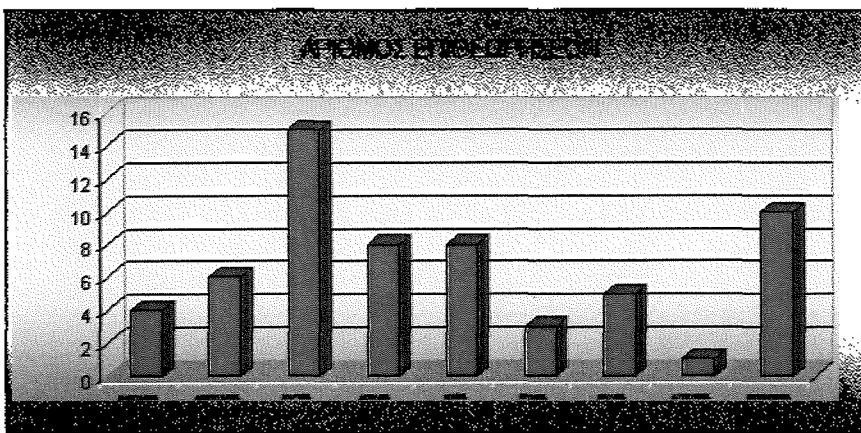
Αριθμός επιθεωρήσεων ανά μήνα για το έτος 2004

ΜΗΝΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	3
ΜΑΡΤΙΟΣ	3
ΜΑΪΟΣ	5
ΙΟΥΝΙΟΣ	7
ΙΟΥΛΙΟΣ	8
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	7
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	9
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	11
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	6
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	3
ΣΥΝΟΛΟ	62

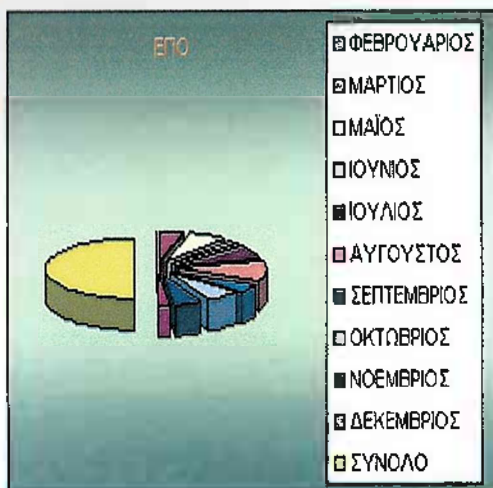

Αριθμός επιθεωρήσεων ανά μήνα για το έτος 2005

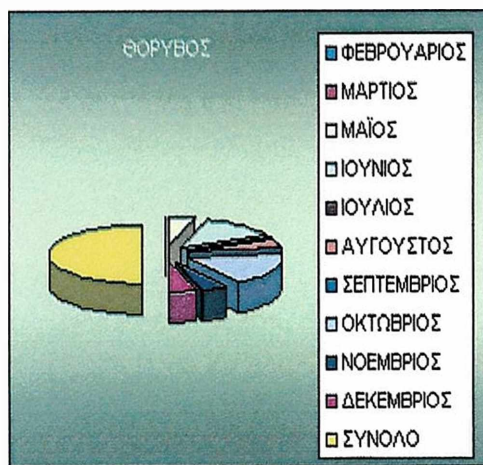
ΜΗΝΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	4
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	6
ΜΑΡΤΙΟΣ	15
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	8
ΜΑΪΟΣ	8
ΙΟΥΝΙΟΣ	3
ΙΟΥΛΙΟΣ	5
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	1
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	10
ΣΥΝΟΛΟ	60

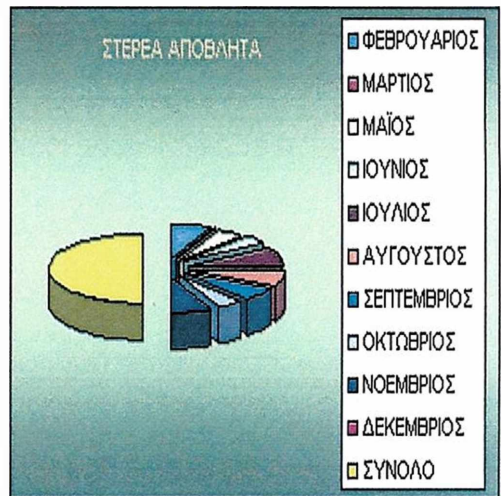
ΜΗΝΑΣ	ΕΠΘ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	0
ΜΑΡΤΙΟΣ	2
ΜΑΪΟΣ	3
ΙΟΥΝΙΟΣ	1
ΙΟΥΛΙΟΣ	3
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	5
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	2
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	3
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	2
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	1
ΣΥΝΟΛΟ	22

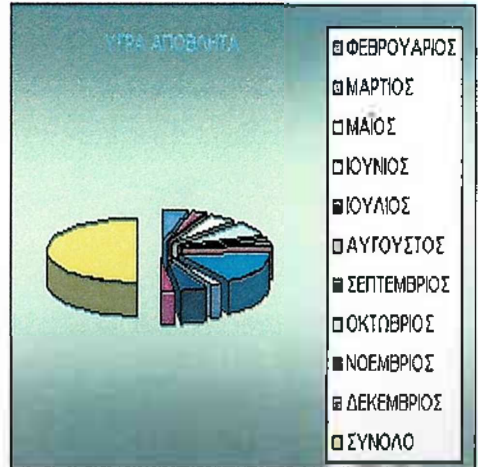
ΜΗΝΑΣ	ΘΟΡΥΒΟΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	0
ΜΑΡΤΙΟΣ	0
ΜΑΪΟΣ	1
ΙΟΥΝΙΟΣ	3
ΙΟΥΛΙΟΣ	0
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	1
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	0
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	4
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	1
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	1
ΣΥΝΟΛΟ	11

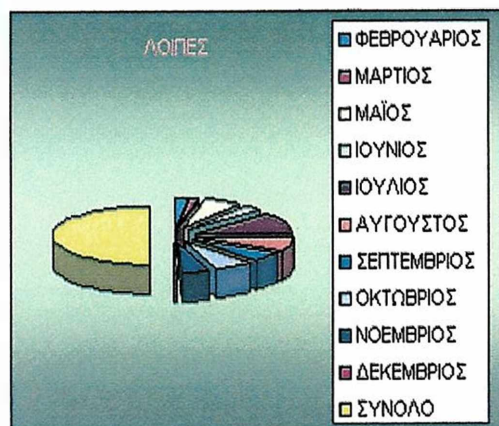
ΜΗΝΑΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	3
ΜΑΡΤΙΟΣ	0
ΜΑΪΟΣ	2
ΙΟΥΝΙΟΣ	2
ΙΟΥΛΙΟΣ	4
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	3
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	3
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	2
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	3
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	0
ΣΥΝΟΛΟ	22

ΜΗΝΑΣ	ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	2
ΜΑΡΤΙΟΣ	1
ΜΑΪΟΣ	2
ΙΟΥΝΙΟΣ	3
ΙΟΥΛΙΟΣ	1
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	1
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	7
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	1
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	2
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	1
ΣΥΝΟΛΟ	21

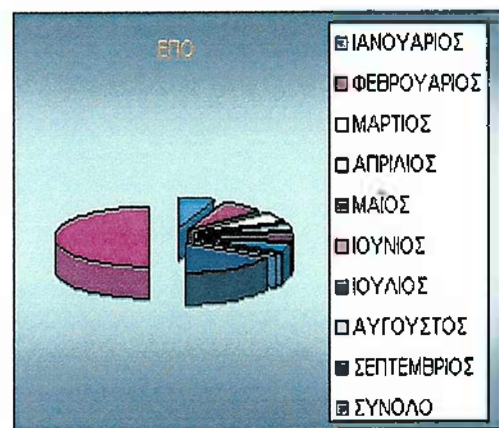

ΜΗΝΑΣ	ΛΟΙΠΕΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	4
ΜΑΡΤΙΟΣ	2
ΜΑΪΟΣ	11
ΙΟΥΝΙΟΣ	6
ΙΟΥΛΙΟΣ	20
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	14
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	9
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	11
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	8
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	1
ΣΥΝΟΛΟ	86

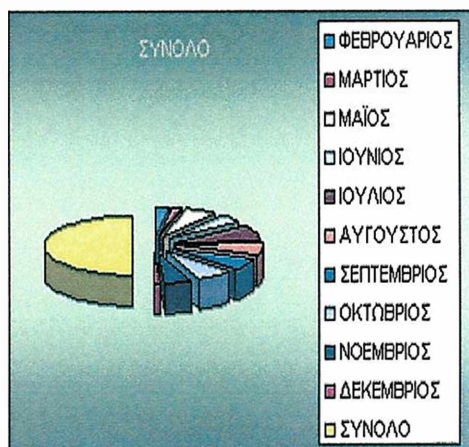

2005

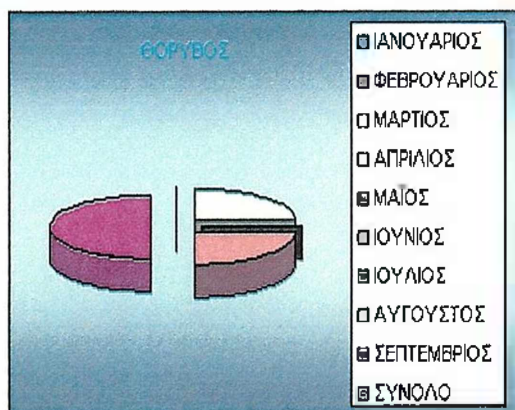
ΜΗΝΑΣ	ΕΠΟ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	4
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	5
ΜΑΡΤΙΟΣ	4
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	2
ΜΑΪΟΣ	3
ΙΟΥΝΙΟΣ	0
ΙΟΥΛΙΟΣ	3
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	1
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	11
ΣΥΝΟΛΟ	33

ΜΗΝΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	9
ΜΑΡΤΙΟΣ	5
ΜΑΪΟΣ	19
ΙΟΥΝΙΟΣ	15
ΙΟΥΛΙΟΣ	28
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	24
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	21
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	21
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	16
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	4
ΣΥΝΟΛΟ	162

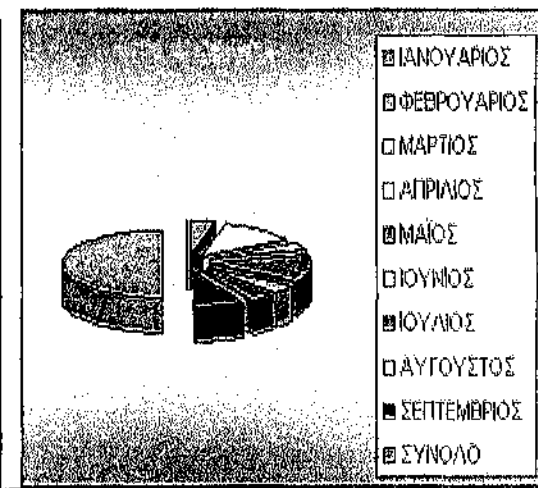
ΜΗΝΑΣ	ΘΟΥΡΥΒΟΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	0
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	0
ΜΑΡΤΙΟΣ	1
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	0
ΜΑΪΟΣ	0
ΙΟΥΝΙΟΣ	1
ΙΟΥΛΙΟΣ	0
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	0
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	0
ΣΥΝΟΛΟ	2

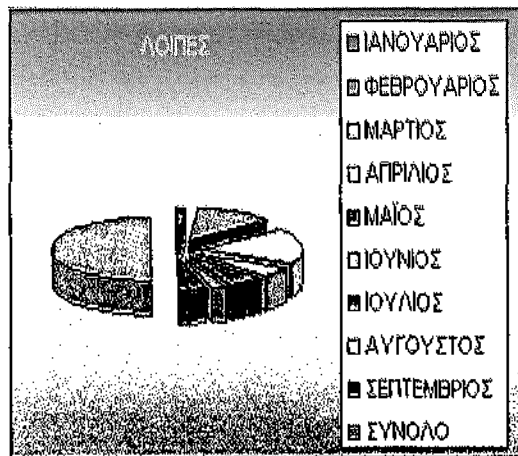
ΜΗΝΑΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	0
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	1
ΜΑΡΤΙΟΣ	2
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	3
ΜΑΪΟΣ	4
ΙΟΥΝΙΟΣ	2
ΙΟΥΛΙΟΣ	2
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	1
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	1
ΣΥΝΟΛΟ	16

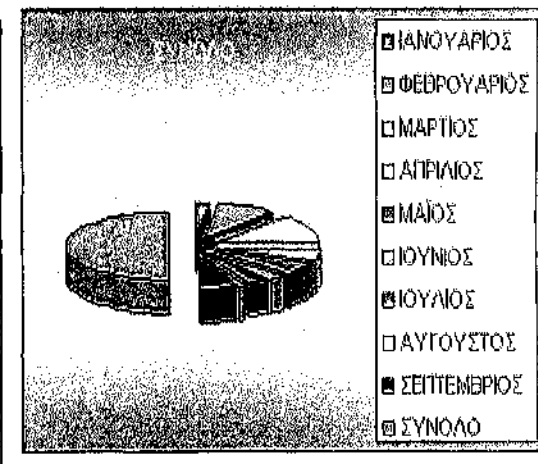
ΜΗΝΑΣ	ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	0
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	1
ΜΑΡΤΙΟΣ	3
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	1
ΜΑΪΟΣ	3
ΙΟΥΝΙΟΣ	1
ΙΟΥΛΙΟΣ	1
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	0
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	2
ΣΥΝΟΛΟ	12

ΜΗΝΑΣ	ΛΟΙΠΕΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	2
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	19
ΜΑΡΤΙΟΣ	27
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	8
ΜΑΪΟΣ	8
ΙΟΥΝΙΟΣ	4
ΙΟΥΛΙΟΣ	4
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	0
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	2
ΣΥΝΟΛΟ	74

ΜΗΝΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	6
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	26
ΜΑΡΤΙΟΣ	37
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	14
ΜΑΪΟΣ	18
ΙΟΥΝΙΟΣ	8
ΙΟΥΛΙΟΣ	10
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	2
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	16
ΣΥΝΟΛΟ	137

Στα πλαίσια της ερμηνείας των παραπάνω πινάκων ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί στον εντοπισμό μεγάλου αριθμού παραβάσεων (46,4 % ή 139 από τις 299) που αφορούν την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, τη στάθμη θορύβου, τη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων. Συγκεκριμένα σχεδόν τα μισά από τα έργα και τις δραστηριότητες του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα λειτουργούσαν είτε χωρίς την απαιτούμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση ή χωρίς να έχουν προβεί στην ανανέωσή της. Επιπλέον αρκετά έργα δεν τηρούν τη νομοθεσία για τη διαχείριση και διάθεση των υγρών και στερεών αποβλήτων, ενώ η λειτουργία άλλων προκαλεί την υπέρβαση της ανώτερης επιτρεπτής στάθμης θορύβου. Άξια αναφοράς είναι η διαπίστωση πολλών παραβάσεων σε ένα έργο, διαπίστωση που μαρτυρά την μέχρι τώρα ανεξέλεγκτη δράση της πλειοψηφίας των έργων και δραστηριοτήτων.

Η καταγραφή παραβάσεων όλων των ειδών μας δίνει τη δυνατότητα να ισχυριστούμε πως η πλειοψηφία των έργων και των δραστηριοτήτων λειτουργούν με τέτοιο τρόπο που προκαλούν υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και σοβαρούς κινδύνους για την υγεία του ανθρώπου. Η έλλειψη οικολογικής συνείδησης, η αδιαφορία ή η άγνοια για τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τους, η απουσία συχνών ελέγχων του ίδιου έργου ή δραστηριότητας, καθώς και η επιβολή προστίμων μικρής αξίας σε σχέση με τα κέρδη που αποκομίζει από την ανεξέλεγκτη δραστηριότητα ή την αποφυγή εγκατάστασης σχετικής τεχνολογίας, ή ακόμη ενσωμάτωση του προστίμου στα έξοδα της επιχείρησης και η πληρωμή του από τα θύματα των τεχνολογικών, τους καταναλωτές⁴⁴, δικαιολογούν τον εμφανιζόμενο αριθμό παραβάσεων.

⁴⁴ Βλ. Παπανεοφύτου Α., Ποινικό δίκαιο και ποινικό δόγμα υπό το πρίσμα των σύγχρονων αξιώσεων προστασίας από τους κινδύνους της τεχνολογικής εξέλιξης, Ποινικά Χρονικά ΜΗ.

Επιπλέον παρατηρούμε ότι ο αριθμός των πραγματοποιηθέντων επιθεωρήσεων ορισμένων μηνών κυμαίνεται μεταξύ 1-15 επιθεωρήσεων. Η σύγκριση αυτή σε συνδυασμό με την γνώση των στοιχείων για το είδος των έργων και δραστηριοτήτων που ελέγχηκαν μας ωθεί στη διατύπωση της άποψης ότι δεν υπάρχει μηνιαίος προγραμματισμός των επιθεωρήσεων παρά μόνο ετήσιος γενικός προγραμματισμός. Καταρτίζεται ένα γενικό σχέδιο δράσης το οποίο περιλαμβάνει έλεγχο έργων και δραστηριοτήτων των τεσσάρων τμημάτων των Τομέων Βορείου και Νοτίου Ελλάδας για το χρονικό διάστημα του ενός έτους. Δεν καθορίζεται ένας μηνιαίος ελάχιστος αριθμός επιθεωρήσεων για κάθε τμήμα ώστε να επιτυγχάνεται η επιθεώρηση όλων των έργων και η δημιουργία, παράλληλα, ενός αυστηρού πλαισίου ελέγχου.

Πλέον σημαντική παράλλειψη του έλληνα νομοθέτη ήταν η διαβάθμιση των προστίμων ανά είδος παράβασης. Αν και όπως σωστά υποστηρίζεται ότι είναι ανέφικτη η απόδειξη της αιτιώδους συνάφειας ανάμεσα στη ζημιογόνο πράξη και ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα μιας και αυτό μπορεί να αποτελεί το προϊόν επενέργειας πολλών προσβολών κατά του περιβάλλοντος⁴⁵ και ότι η καταστροφή του περιβάλλοντος δεν μπορεί να εκτιμηθεί σε χρήμα κάποιες φορές, θα έπρεπε να έχει καθοριστεί το ύψος του προστίμου για κάθε είδος παράβαση (ενδεικτικό της προσβολής), λαμβάνοντας μέριμνα για τη δυνατότητα τροποποίησής του σε περίπτωση ύπαρξης πολλών και αλληλοδιαδεχόμενων παραβάσεων.

Εν κατακλείδι, θα έπρεπε να έχει ληφθεί μέριμνα για την αυστηρότερη αντιμετώπιση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης προς την ελληνική και κοινοτική περιβαλλοντική νομοθεσία. Επιβολή μεγαλύτερων προστίμων, προσωρινή ή οριστική παύση εργασιών της επιχείρησης είναι κάποιες προτάσεις. Οι διοικητικές κυρώσεις είναι ίσως το αποτελεσματικότερο μέσο αναχαίτησης των περιβαλλοντικών, δεδομένης της απλής και γρήγορης διαδικασίας επιβολής τους.

⁴⁵ Βλ. Δημητράτος Ν., Ποινική Προστασία του περιβάλλοντος : δογματική θεμελίωση και σύνθεση της προβληματικής της, Ποινικά Χρονικά ΜΔ, σελ. 129-130.

IV) Συνεργασία με άλλα Υπουργεία, Ανεξάρτητες Αρχές και Περιβαλλοντικές Οργανώσεις

Συνεργασία της ΕΥΕΠ με άλλα Υπουργεία, με Περιβαλλοντικές Οργανώσεις (Ελληνική Εταιρεία για τη προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της φύσης Κέντρο Οικολογικής Περιβαλλοντικής και Εναλλακτικής Πληροφόρησης κ.α), με το Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, το Συνήγορο του Πολίτη δεν υφίσταται, δεν προκύπτουν δηλαδή στοιχεία που να μας οδηγούν στην διαπίστωση ύπαρξης σχέσης⁴⁶. Μοναδικά στοιχεία που μαρτυρούν προσπάθειες ανάπτυξης σχέσης-συνεργασίας είναι : 1) κατά τη διαδικασία συγκρότησης της ΕΥΕΠ ζητήθηκε η συνδρομή Υπουργείων, νομαρχιών και περιφερειών, η ανταπόκριση των οποίων δεν ήταν ικανοποιητική 2)στον απολογισμό του κύκλου ποιότητας ζωής του Συνήγορου του Πολίτη για το έτος 2004 αναφέρεται ότι μέσα στο πλαίσιο διενέργειας επισκέψεων σε διάφορες υπηρεσίες με σκοπό την επίλυση εκκρεμών υποθέσεων και την εν γένει ανταλλαγή απόψεων για συγκεκριμένες κατηγορίες προβλημάτων, τον Ιούνιο του 2004 μέλη του επιστημονικού προσωπικού επισκέφθηκαν την ΕΥΕΠ και συζήτησαν με τον Γενικό Επιθεωρητή και τους αρμόδιους επιθεωρητές. Εξετάστηκε ειδικότερα η δυνατότητα προώθησης της συνεργασίας με την νεοσύσταση υπηρεσία⁴⁷.

⁴⁶ Σύμφωνα με την Σπανού Κ., Δημόσια Διοίκηση και Περιβάλλον, Η Ελληνική Εμπειρία σε Σκούρτος Μ.Σ., Σοφούλης Κ.Μ., Η Περιβαλλοντική Πολιτική στην Ελλάδα, εκδόσεις τυπωθήτω-Γεώργιος Δαρδάνος, Αθήνα 2004, σελ163-165 όπως παραπέμπει σε εκφράσεις που χρησιμοποιήθηκαν από συνομιλητές της στο υπουργείο περιβάλλοντος «η σχέση περιβαλλοντικών οργανώσεων και υπουργείου περιβάλλοντος δεν έχει προσλάβει θεσμοποιημένη μορφή και δεν έχει αναπτυχθεί.» «...οι οργανώσεις δεν εμπνέουν εμπιστοσύνη, δεν είναι αξιόπιστες, δεν έχουν επιχειρήματα , παίρνουν εξτρεμιστικές θέσεις, δεν ξέρουν να διαπραγματεύονται.»

⁴⁷ www.synigoros.gr

V) Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του Καναδά (Canadian Environmental Auditing Association)

Η Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του Καναδά (CEAA) ιδρύθηκε το 1991. Αποστολή της CEAA είναι η προώθηση της ανάπτυξης και πρακτικής εφαρμογής του περιβαλλοντικού ελέγχου και η βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης από δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις. Απαρτίζεται από διευθυντές, τους καταγγεγραμμένους επιθεωρητές οι οποίοι έχουν συγκροτηθεί σε σώμα, συμβούλους, μηχανικούς, χημικούς, κυβερνητικούς υπαλλήλους, λογιστές και δικηγόρους. Οι πιστοποιημένοι επιθεωρητές της CEAA είναι περισσότεροι από 200. Η διαδικασία πιστοποίησης είναι αυστηρή, δηλαδή επιθεωρητές γίνονται μόνο όσοι διαθέτουν την κατάλληλη εκπαίδευση και εμπειρία σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Κάθε επιθεωρητής έχει ένα περιορισμένο πεδίο δράσης. Αυτό σημαίνει ότι η επιθεώρηση πραγματοποιείται από μια ομάδα επιθεωρητών οι οποίοι έχουν ένα συγκεκριμένο ρόλο, έχουν καταναίμει με τέτοιο τρόπο τις αρμοδιότητες ώστε να είναι η επιθεώρηση λιγότερο κουραστική αλλά ταυτόχρονα σωστή. Οι επιθεωρητές οφείλουν να είναι αντικειμενικοί και ανεξάρτητοι , να διατηρούν τις ισορροπίες και να διαφυλάσσουν την αξιοπιστία της επιθεώρησης⁴⁸.

⁴⁸ www.ceaa.acve.ca

Επίμετρο

Η Ε.Υ.Ε.Π., ως μια καθαρά ελεγκτική υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αντικατέστησε το Ειδικό Σώμα Ελεγκτών για τη Προστασία του Περιβάλλοντος (Ε.Σ.Ε.Π.Π) του οποίου η σύσταση είχε πραγματοποιηθεί με το άρθρο 4 του ν. 2242/ 1994 «Πολεοδομία περιοχών δεύτερης κατοικίας σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου, προστασία φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 162 Α')⁴⁹. Η αντικατάσταση του Ε.Σ.Ε.Π.Π. υπαγορεύτηκε από την ανάγκη δημιουργίας μιας Υπηρεσίας Περιβαλλοντικού Ελέγχου, όμοιας με εκείνες που ήδη έχουν συσταθεί σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, δηλαδή ενός αποτελεσματικού μηχανισμού τήρησης της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και μηχανισμού περιβαλλοντικού ελέγχου λόγω της διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 2004 - που θα σέβονται το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον-, του πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος της Ελλάδας, του μεγάλου αριθμού βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων που υπάρχουν και λόγω των έργων που έχουν σχεδιαστεί για να πραγματοποιηθούν⁵⁰.

Το Ε.Σ.Ε.Π.Π αν και τελούσε υπό την εποπτεία του υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ασκούσε τις αρμοδιότητές του στα στενά όρια του νομού ή της περιφέρειας στην οποία είχε συσταθεί και είχε σαν αποστολή τη τήρηση της νομοθεσίας για πολεοδομικά ζητήματα, για ζητήματα περιαστικού ιστού όπως επεμβάσεις σε ρέματα και αιγιαλό, καταλήψεις δημόσιων εκτάσεων. Η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.) αποτελεί μια πιο συντονισμένη και συστηματική προσπάθεια ελέγχου των έργων και των δραστηριοτήτων της χώρας. Ο προγραμματισμός των

⁴⁹ Βλ. Παράρτημα.

⁵⁰ Βλ. Εισηγητική Έκθεση ν. 2947/2001 για θέματα Ολυμπιακής Φιλοξενίας, Έργων Ολυμπιακής Υποδομής και άλλες διατάξεις.

εργασιών της, η συγκέντρωση των αρμοδιοτήτων για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους με παράλληλη την κάλυψη των αρμοδιοτήτων των ελεγκτικών μηχανισμών των νομαρχιών και περιφερειών και τη συνεργασία με αντίστοιχους μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθιστούν την Ε.Υ.Ε.Π το κύριο ελεγκτικό όργανο για περιβαλλοντικά ζητήματα.

Η συμβολή της Ε.Υ.Ε.Π στη προστασία του περιβάλλοντος είναι είναι τεράστια. Παρεμβαίνει και διαμορφώνει με τις επιταγές και απαγορεύσεις του Δικαίου την βιομηχανική και βιοτεχνική δραστηριότητα με σκοπό τη βελτίωση της ζωής και της υγείας του ανθρώπου, την αποκατάσταση της ισορροπίας του οικοσυστήματος, συμβάλλει ουσιαστικά με το έργο της στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής προστασίας. Ωστόσο όμως απαιτείται αναθεώρηση ορισμένων βασικών διατάξεων που αφορούν την λειτουργία της είτε λόγω παράλειψης είτε λόγω προσαρμογής σε σύγχρονες μορφές κινδύνων ή προσβολών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

- 1) Γιαννακοπούλου Κ., Η νομική προστασία του Περιβάλλοντος, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα 1981.
- 2) Γρηγορίου Π., Σαμιώτης Γ., Τσάλτας Γρ., Η Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών (Rio de Janeiro) για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, Νομική και Θεσμική Διάσταση, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1993.
- 3) Δελλής Γ., Κοινοτικό Δίκαιο Περιβάλλοντος, Οι διαστάσεις της προστασίας του περιβάλλοντος στη κοινοτική έννομη τάξη, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1998.
- 4) Δημητράτος Ν., Ποινική προστασία του περιβάλλοντος : δογματική θεμελίωση και σύνθεση της προβληματικής της, Ποινικά Χρονικά ΜΔ.
- 5) Δούση Ε., Η Κοινοτική πολιτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2001.
- 6) Ζαραφωνίτου Χρ.(επιμ), Η προστασία του Περιβάλλοντος από εγκληματολογική σκοπιά, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1996.
- 7) Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Το δικαίωμα στο περιβάλλον : Προσβολές και προστασία του, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα 1997.

- 8) Καλλία - Αντωνίου Α., Περιβάλλον, Νομοθεσία, Δικαιώματα του Έλληνα πολίτη, Ένωση Δικαίου Περιβάλλοντος, Αθήνα 1987.
- 9) Καρακώστας Γ., Περιβάλλον και Αστικό Δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1986.
- 10) Κατοχιανού Δ., Σπαθή Σ., Εκθέσεις 12, Αξιολόγηση της συμβολής των κοινωτικών χρηματοδοτήσεων στη προστασία του ελληνικού περιβάλλοντος, Κέντρο Προγραμματισμού και οικονομικών ερευνών, Αθήνα 1994.
- 11) Κορκόβελος Χ., Η προστασία του Περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση με αναφορές στα ελληνικά δεδομένα και κατάλογο της κοινοτικής νομοθεσίας για το περιβάλλον, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα – Κομοτηνή 1997.
- 12) Κουϊμτζής Θ., Φυτιανός Κ., Σαμαράς Κ., Χημεία Περιβάλλοντος, εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη 1987.
- 13) Νίκας Δ., Η νομική προβληματική της προστασίας του περιβάλλοντος, Μέρος Πρώτο Εισαγωγή στη προβληματική του δικαίου του περιβάλλοντος, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1985.
- 14) Παναγόπουλος Θ., Δίκαιο Περιβάλλοντος, εκδόσεις Α. Σταμούλης, Δ΄ έκδοση, Αθήνα 2004.
- 15) Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής, Περιβάλλον και κοινωνία, Μύθοι και πραγματικότητα, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2005.

16) Πάντειο Πανεπιστήμιο, Ευρωπαϊκό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Κατάρτισης – Ελληνική Εταιρεία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων – Ινστιτούτο του Αιγαίου για το Δίκαιο της Θάλασσας και το Ναυτικό Δίκαιο, Τσάλτα Γρ. (επιμ), Γιοχάνεσμπουργκ 2002, Το Περιβάλλον μετά τη Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Πρακτικά Συνεδρίου – Ρόδος, Δεκέμβριος 2002), εκδόσεις Σιδέρης, Αθήνα 2003.

17) Παπανεοφύτου Α., Ποινικό δίκαιο και ποινικό δόγμα υπό το πρίσμα των σύγχρονων αξιώσεων προστασίας από τους κινδύνους της τεχνολογικής εξέλιξης, Ποινικά Χρονικά ΜΗ.

18) Σαμιώτης Γ., Τσάλτας Γρ., Διεθνής Προστασία του Περιβάλλοντος, Διεθνείς Πολιτικές και Δίκαιο του Περιβάλλοντος, Τόμος Ι, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1990.

19) Σκούρτος Μ.Σ., Σοφούλης Κ.Μ., Η Περιβαλλοντική Πολιτική στην Ελλάδα, εκδόσεις τυπωθήτω-Γεώργιος Δαρδάνος, Αθήνα 2004.

20) Τάχος Α., Δίκαιο Προστασίας Περιβάλλοντος, εκδόσεις Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη 1992.

21) Τσάλτας Γρ., Γρηγορίου Π., Κοινοτικές Στρατηγικές για το Περιβάλλον, Θεμελιώδη κοινοτικά κείμενα για τη προστασία και ορθή διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1994.

22) Τσαντίλης Δ., Χατζημπίρος Κ., Η Περιβαλλοντική Πολιτική, άρθρο στο Διαδίκτυο.

Ξένη

1) Atchia M., Tropp S., Environmental Management, Issues and Solutions,
Published on behalf of UNEP by Wiley, 1997.

Ηλεκτρονική

www.gefweb.org

www.unep.org

www.eea.eu.int

www.minenv.gr

www.europa.eu.int

www.synigoros.gr

www.ceaa.acve.ca

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Νόμος 2947 «Θέματα Ολυμπιακής Υποδομής και άλλες διατάξεις»

Άρθρο 9

Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π)

Α. 1. Συνίσταται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος» (Ε.Υ.Ε.Π), η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

2. Αρμοδιότητες της Ε.Υ.Ε.Π είναι:

α) Ο έλεγχος και η παρακολούθηση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται για τη πραγματοποίησή έργων και δραστηριοτήτων του Δημοσίου, τιν ευρύτερου δημόσιου τομέα και της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και η εισήγηση για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης αυτών.

β) Η συλλογή και η επεξεργασία στοιχείων που αφορούν τη τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, καθώς και των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται κατά τη κείμενη νομοθεσία για την εκτέλεση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

γ) Η εκπροσώπηση της χώρας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο σε θέματα ελέγχου τήρησης περιβαλλοντικών όρων σε έργα και δραστηριότητες.

δ) Η εισήγηση για το καθορισμό προτύπων και μεθόδων μέτρησης πάσης φύσεως εκπομπών στο σύνολο των περιβαλλοντικών μέσων από σταθερές πηγές.

ε) Η εκπόνηση και η ανάθεση εκπόνησης μελετών και ερευνών, σχετικών με το αντικείμενο της Ε.Υ.Ε.Π.

στ) Η ανάληψη και υλοποίηση προγραμμάτων από το Ελληνικό δημόσιο ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς που εδρεύουν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σχετικών με το αντικείμενό της.

ζ) Οι αρμοδιότητες του καταργούμενου, με την παρ. 11 του παρόντος, Ειδικού Σώματος Ελεγκτών για τη Προστασία του Περιβάλλοντος, που καθορίζονται με τη παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2242 / 1994 (ΦΕΚ 162 Α).

3. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος πρέπει να είναι πτυχιούχοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και να έχουν ικανή επιστημονική κατάρτιση, ενασχόληση και εμπειρία σε θέματα περιβάλλοντος.

4. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος της Ε.Υ.Ε.Π μπορούν να διενεργούν αυτοψίες σε κάθε δημόσιο και ιδιωτικό έργο ή δραστηριότητα που υπάγεται στις διατάξεις περί προστασίας περιβάλλοντος ή επιβάλλεται για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 2 του παρόντος και να προβαίνουν σε ελέγχους και μετρήσεις καθώς και στη συλλογή κάθε χρήσιμου κατά τη κρίση τους στοιχείου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Υ.Ε.Π. Τούτο ισχύει ανεξάρτητα από τη τυχόν αρμοδιότητα της άλλης αρχής να προβαίνει σε ανάλογο έλεγχο.

Μετά από κάθε έλεγχο συντάσσεται έκθεση αυτοψίας από τον Επιθεωρητή ή το κλιμάκιο Επιθεωρητών που ενήργησαν τον έλεγχο. Εφόσον διαπιστωθεί παράβαση της νομοθεσίας για τη προστασία του περιβάλλοντος ή των περιβαλλοντικών όρων που έχουν επιβληθεί, συντάσσεται σχετική έκθεση ελέγχου η οποία επιδίδεται στον παραβάτη, ο οποίος ταυτόχρονα καλείται σε απολογία. Για την απολογία αυτή τάσσεται προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση της πρόσκλησης. Ύστερα από την υποβολή της απολογίας ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας που τάχθηκε για την υποβολή της, ο Επιθεωρητής Περιβάλλοντος συντάσσει αιτιολογημένη πράξη βεβαίωσης ή μη της παράβασης. Αντίγραφο της πράξης βεβαίωσης της παράβασης αποστέλλεται στην αρχή που χορήγησε στον παραβάτη την άδεια κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών. Αντίγραφο της ίδιας πράξης διαβιβάζεται επίσης και στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελλιοδικών για τυχόν αξιόποινες πράξεις.

5. Σε περίπτωση που με την έκθεση της προηγούμενης παραγράφου διαπιστώνεται ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή άλλη παράβαση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 30 του ν.1650 / 1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως εκάστοτε ισχύει, η Ε.Υ.Ε.Π εισηγείται την επιβολή προστίμου, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, ως εξής :

α. Στον οικείο Νομάρχη, εφόσον το πρόστιμο ανέρχεται έως είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές,

β. στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, εφόσον το πρόστιμο κυμαίνεται από είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές,

γ. στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, εφόσον το πρόστιμο υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.

Με κοινή απόφαση του υπουργού Οικονομικών και του υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά αυτά.

6. Η είσπραξη των επιβαλλόμενων προστίμων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

7. Για πρόστιμα ύψους άνω των 5.000.000 δραχμών, η προσφυγή κατά της πράξης επιβολής των προστίμων ασκείται ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου, το οποίο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

8. α. Η Ε.Υ.Ε.Π συγκροτείται σε τομείς που έχουν έδρα στα μεγάλα αστικά συγκροτήματα της χώρας.

β. Της Ε.Υ.Ε.Π και των τομέων αυτής προϊστάται Γενικός Επιθεωρητής, μόνιμος υπάλληλος ή υπάλληλος με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, με έδρα την Αθήνα με πενταετή θητεία.

γ. Των τομέων της Ε.Υ.Ε.Π προϊστάται Τομεάρχες Επιθεωρητές, μόνιμοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, με πενταετή θητεία, υπό την εποπτεία και τις εντολές του Γενικού Επιθεωρητή.

9. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, καθορίζονται :

α. Η διοικητική και οργανωτική δομή της Ε.Υ.Ε.Π και των τομέων αυτής, η έδρα, τα διοικητικά όρια ευθύνης κάθε τομέα και η κατά τόπο αρμοδιότητά τους και
β. οι θέσεις και τα προσόντα του προσωπικού της Ε.Υ.Ε.Π και των τομέων αυτής, κατά κατηγορία και ειδικότητα.

10. α. Η πλήρωση των θέσεων του προσωπικού της Ε.Υ.Ε.Π γίνεται κατά τη διαδικασία του ν. 2190 / 1994 (ΦΕΚ 29 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει, ύστερα από δημόσια προκήρυξη. Στη προκήρυξη προσδιορίζονται οι κατηγορίες των θέσεων και εξειδικεύονται τα κατά νόμο απαιτούμενα γενικά και ειδικά προσόντα, καθώς και τα τυχόν πρόσθετα προσόντα, που πρέπει να συμπληρώνουν οι υποψήφιοι κάθε κατηγορίας για τη κατάληψη της θέσεως. Για τη κάλυψη των αναγκών της Ε.Υ.Ε.Π μπορεί να αποσπάται προσωπικό που υπηρετεί με μόνιμη ή με ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σχέση στο δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτό καθορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190 / 1994, και το οποίο συγκεντρώνει τα απαιτούμενα για κάθε θέση προσόντα. Η απόσπαση γίνεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του οικείου υπουργού, χωρίς γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου. Η διάρκεια της απόσπασης μπορεί να ορίζεται μέχρι τρία (3) έτη και μπορεί να παρατείνεται μέχρι άλλα τρία (3) έτη, επιφυλασσομένων των διατάξεων του δημοσιούπαλληλικού κώδικα, όσο αφορά το μόνιμο προσωπικό. Το προσωπικό που αποσπάται στην Ε.Υ.Ε.Π λαμβάνει το μισθό, τα επιδόματα και όλες τις πλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τις οποιεσδήποτε λοιπές απολαβές της οργανικής του θέσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 2470 / 1997 (ΦΕΚ 40 Α'). Με την επιφύλαξη των διατάξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, η Ε.Υ.Ε.Π μπορεί με, απόφαση του υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, να αναθέτει με διαπραγμάτευση σε ιδιώτες το έργο τεχνικού ή νομικού συμβούλου.

β. Το προσωπικό της Ε.Υ.Ε.Π λαμβάνει ειδική πρόσθετη αμοιβή, που καθορίζεται με κοπινή απόφαση των υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Οικονομικών, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό. Στο προσωπικό της Ε.Υ.Ε.Π καταβάλλονται εκτός έδρας αποζημίωση και οδοιπορικά έξοδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2685 / 1999, όπως ισχύει σήμερα.

γ. Για τη νομική υποστήριξη του έργου της Ε.Υ.Ε.Π, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, μπορεί να προσλαμβάνονται δικηγόροι, αναλόγων προσόντων και εμπειρίας προς το αντικείμενο της Ε.Υ.Ε.Π, με σχέση εμπίσθου εντολής.

11. Από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου, το Ειδικό Σώμα Ελεγκτών για τη προστασία του Περιβάλλοντος (Ε.Σ.Ε.Π.Π.), που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ν. 2242 / 1994 (ΦΕΚ 162 Α'), καταργείται και οι προβλεπόμενες αρμοδιότητές του ασκούνται από την Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του παρόντος άρθρου.

Β. 1. Στο τέλος του άρθρου 5 του ν. 1428 / 1984 (ΦΕΚ 43 Α') όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν.2115 / 1993 (ΦΕΚ 15 Α'), προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής :

“4. α. Ειδικά, για την ίδρυση λατομείων αδρανών υλικών που είναι αναγκαία για την εκτέλεση είτε Ολυμπιακών και συνοδών έργων και εγκαταστάσεων, εκτός του Ν. Αττικής, είτε δημοσίων έργων που, με κοινή απόφαση των υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, χαρακτηρίζονται ως έργα εθνικής σημασίας, με την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων καθορίζονται επίσης και οι λοιποί όροι, περιορισμοί και απαγορεύσεις που προκύπτουν από την ισχύουσα λατομική νομοθεσία (άρθρο 8 παρ. 2 του ν. 1428 / 1984. όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν. 2115 / 1993 και εκάστοτε ισχύει). Οι ανωτέρω όροι τίθενται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων :

i) είτε του χώρου εξόρυξης υλικών, αυτοτελώς,

ii) είτε του έργου εθνικής σημασίας, αυτού καθ' εαυτού, και εξειδικεύονται στις τεχνικές τους λεπτομέρειες με την έγκριση από τις εκάστοτε αρμόδιες υπηρεσίες περιβάλλοντος, πριν από την πραγματοποίηση της εξόρυξης Ειδικής Περιβαλλοντικής Τεχνικής Μελέτης Εφαρμογής. Με κοινή απόφαση των υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται προδιαγραφές για τη σύνταξη παραπάνω ειδικής μελέτης και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

β. Η ανωτέρω απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων επέχει θέση :

i) άδειας εκμετάλλευσης, υπό τη προϋπόθεση ότι θα αποκτηθεί προηγουμένως το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως επί του χώρου εξόρυξης.

ii) έγκρισης επέμβασης σε δάση ή δασικές εκτάσεις υπό την προϋπόθεση ότι την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων συνυπογράφει ο υπουργός Γεωργίας.

γ. Προκειμένου για δημόσιους χώρους εξόρυξης, η εκμίσθωσή τους γίνεται απευθείας, στον ανάδοχο του έργου, σύμφωνα με τους όρους, μέτρα, περιορισμούς και κατευθύνσεις που τίθενται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, είτε του έργου αυτού καθ' εαυτού είτε του χώρου εξόρυξης υλικών, αυτοτελώς. Για τα ανωτέρω λατομεία εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν. 1428 / 1984, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του ν. 2115 /1993.

δ. Οι ρυθμίσεις των προηγούμενων περιπτώσεων εφαρμόζονται και για την εκμετάλλευση των χώρων εξόρυξης, καθώς και την εντός αυτών ανέγερση, εγκατάσταση και λειτουργία μηχανολογικών εγκαταστάσεων για την επεξεργασία των εξορυσσόμενων προϊόντων ή και την παραγωγή έτοιμου σκυροδέματος ή και ασφαλτομίγματος.

ε. Στην περίπτωση των λατομείων της παρούσας παραγράφου απαγορεύεται η διάθεση αδρανών υλικών, πέραν αυτών που είναι αναγκαία για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου.

στ. Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται για την ίδρυση λατομείων αδρανών υλικών στο Ν. Αττικής”.

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 1428/ 1984, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του ν. 2115 / 1993, προστίθενται εδάφια ως εξής :

“Κατ’ εξαίρεση, για την ίδρυση λατομείων αδρανών υλικών που είναι αναγκαία για την εκτέλεση Ολυμπιακών και συνοδών έργων και εγκαταστάσεων, εκτός του Ν. Αττικής είτε δημόσιων έργων που, με κοινή απόφαση των υπουργών Εθνικής οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, χαρακτηρίζονται ως έργα εθνικής σημασίας, εφαρμόζονται οι περιορισμοί του άρθρου 10 του ν. 1428 / 1984, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του ν. 2115 / 1993. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται για την ίδρυση λατομείων αδρανών υλικών στο Ν. Αττικής.”

Νόμος 2242/ 1994 « Πολεοδομία περιοχών δεύτερης κατοικίας σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου, προστασία φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις»

Άρθρο 4

1. Συνίσταται Ειδικό Σώμα Ελεγκτών για τη προστασία του Περιβάλλοντος (Ε.Σ.Ε.Π.Π.) που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του οικείου νομάρχη ή περιφερειάρχη. Για την εποπτεία του Ε.Σ.Ε.Π.Π από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων συνίσταται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ειδική υπηρεσία υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 1032/ 1980 (ΦΕΚ 57 Α'). Η υπηρεσία αυτή, μεταξύ άλλων, συντονίζει τη δραστηριότητα του Ε.Σ.Ε.Π.Π. και των Κλιμακίων Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.Π.Ε.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Στην ίδια υπηρεσία παρέχουν στοιχεία και πληροφορίες και υποβάλλουν προτάσεις τα πιο πάνω Κλιμάκια, το Ε.Σ.Ε.Π.Π και η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Εφαρμογής Διατάξεων Αυθαίρετων Κατασκευών (Ε.Υ.Σ.Ε.Δ.Α.Κ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Με το προεδρικό διάταγμα του δεύτερου εδαφίου εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της υπηρεσίας αυτής, ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά τη στελέχωσή της, τον τρόπο και το τόπο λειτουργίας της, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Το Ε.Σ.Ε.Π.Π έχει ως αποστολή την προστασία του περιβάλλοντος από τις καταστροφές του δασικού πλούτου, τις καταπατήσεις των δημοσίων εκτάσεων, τις παράνομες κατατιμήσεις της γης, τις αυθαίρετες κατασκευές, τις παράνομες επεμβάσεις στα ρέματα, στον αιγιαλό και στη ζώνη παραλίας και σε κάθε άλλη παράνομη δραστηριότητα, που μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον (νερό, αέρα και έδαφος). Το Ε.Σ.Ε.Π.Π. ασκεί επίσης τον έλεγχο για

τη τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, στις περιπτώσεις που επιβάλλονται τέτοιοι όροι σε έργα και δραστηριότητες.

3. Ειδικότερα, το Ε.Σ.Ε.Π.Π., μέσα στα πλαίσια της αποστολής του, επισημαίνει και καταγράφει τα προβλήματα του νομού ή της περιφέρειας, συνεργάζεται, με τις αρμόδιες υπηρεσίες για τη κατάρτιση προγραμμάτων δράσης και προτεραιοτήτων, παρακολουθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών και συντονίζει, όταν απαιτείται, τις σχετικές ενέργειες των διαφόρων νομαρχιακών ή περιφερειακών υπηρεσιών, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ.

4. Δύναται επίσης, σε περίπτωση αδυναμίας ή αδράνειας των κατά τόπο αρμόδιων υπηρεσιών ή των Ο.Τ.Α., να ενεργήσει πράξεις εκτέλεσης διοικητικών αποφάσεων, που έχουν καταστεί οριστικές, σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος και να ζητήσει, για το σκοπό αυτόν, από τις τοπικές αρχές ή από τις κεντρικές υπηρεσίες των υπουργείων να τεθούν στη διάθεσή του τα αναγκαία μέσα, προσωπικό και πιστώσεις, καθώς επίσης και να ζητήσει τη συνδρομή των αρμόδιων δικαστικών και αστυνομικών αρχών.

5. Η αρμοδιότητα του Ε.Σ.Ε.Π.Π. ασκείται μέσα στα όρια του νομού ή και της περιφέρειας που λειτουργεί και εκτείνεται σε κάθε νομαρχιακή ή περιφερειακή υπηρεσία, στους Ο.Τ.Α. και σε Ν.Π.Δ.Δ. των οποίων οι δραστηριότητες σχετίζονται με την αρμοδιότητα του Ε.Σ.Ε.Π.Π.. Είναι δυνατόν σε νομό ή περιφέρεια που δεν έχει συσταθεί Ε.Σ.Ε.Π.Π. να ασκεί τις αρμοδιότητες του Σώματος για το νομό ή την περιφέρεια αυτή το Ε.Σ.Ε.Π.Π. άλλου νομού ή περιφέρειας, ύστερα από εντολή του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ρυθμίζονται ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης της ανωτέρω αρμοδιότητας εντός του νομού ή της περιφέρειας, καθώς και κάθε αναγκαία σχετική λεπτομέρεια.

7. Το Ε.Σ.Ε.Π.Π. συγκροτείται από υπαλλήλους πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης που έχουν ικανή επιστημονική κατάρτιση και εμπειρία σχετική με

μέρος ή το σύνολο των προβλημάτων του νομού ή της περιφέρειας, καθώς και από το λοιπό αναγκαίο προσωπικό. Οι υπάλληλοι αυτοί φέρουν τον τίτλο του Ελεγκτή Προστασίας Περιβάλλοντος (Ε.Π.Π.) για όσο διάστημα υπηρετούν στο Ε.Σ.Ε.Π.Π..

8. Οι Ε.Π.Π., καθώς και το λοιπό αναγκαίο προσωπικό, τοποθετούνται σε κάθε νομαρχία ή περιφέρεια, αποσπώμενοι από το υπουργείο στο οποίο οργανικά ανήκουν, με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις για μια διετία, που μπορεί με αίτηση του υπαλλήλου και με την ίδια διαδικασία να ανανεώνεται για μια ακόμη διετία. Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται για συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που οι υπάλληλοι ανήκουν οργανικά.

9. Οι Ε.Π.Π., καθώς και το λοιπό αναγκαίο προσωπικό στήριξης, διατηρούν το μισθό και όλες τις τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές και τα πάσης φύσεως επιδόματα και απολαβές της οργανικής τους θέσης, τα οποία εξακολουθούν να καταβάλλονται από το φορέα από τον οποίον αποσπώνται. Πέραν των ανωτέρω αποδοχών τους μπορούν να λαμβάνουν ειδικό επίδομα ευθύνης, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται ανά διετία, καθώς επίσης και αποζημίωση για υπερωριακή απασχόληση. Τα απαιτούμενα για το σκοπό αυτόν ποσά, καθώς και για την εκτός έδρας αποζημίωση, διατίθενται από εγγεγραμμένες πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή από τα έσοδα του Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ..

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται το ύψος του επιδόματος ευθύνης, ο τρόπος καταβολής του και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

11. Για τις ανάγκες στήριξης του Ε.Σ.Ε.Π.Π., δύναται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και δημοσίων Έργων, να συνάπτεται σύμβαση μίσθωσης έργου με επιστήμονες και άλλα ειδικευμένα άτομα.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται για κάθε νομαρχία ή περιφέρεια, ανάλογα με τη συχνότητα, την έκταση και το είδος των περιβαλλοντικών προβλημάτων, η σύνθεση, οι ειδικότητες και ο αριθμός των Ε.Π.Π. και του λοιπού αναγκαίου προσωπικού, η ειδικότητα και ο βαθμός του προϊσταμένου και του αναπληρωτή του, καθώς και ο αριθμός και η ειδικότητα των ατόμων που μπορούν να απασχοληθούν με σύμβαση μίσθωσης έργου.

13. Η στέγαση του Ε.Σ.Ε.Π.Π. σε κάθε νομαρχία ή περιφέρεια, ο εξοπλισμός, τα μέσα μεταφοράς και εν γένει τα λειτουργικά του έξοδα καλύπτονται από πιστώσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή του Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ..

14. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εγκρίνεται ο κανονισμός λειτουργίας του Ε.Σ.Ε.Π.Π..

Special Department of Environmental Inspectors

The establishment of the Special Department of Environmental Inspectors was held according to article 9 law 2947/2001 concerning issues of Olympic Hospitality, Works of Substructure and other arrangements. The necessity of preserving the European Union's environmental legislation, as well as the absence of one main body responsible for the annual publication of environmental audits, even if environmental audits are carried out locally, led to the establishment of the Special Department of Environmental Inspectors (S.D.E.I.).

The S.D.E.I consists of the General Audit, North and South Hellas sections with headquarters in Athens and Thessaloniki and is constituted by 78 officials allocated as follows : 1 General Inspector, 2 Section Chiefs, 50 Inspectors, 22 officials and technicians and 3 Lawyers. North and South Hellas sections consists of 4 departments. The first (A) is responsible for the preservation of the environmental legislation in public works, rubbish dumps and tourist settlements. The second (B) is responsible for the preservation of the environmental legislation in industries, mines, water cultivation and cattle- breeding areas. The third (C) is responsible for the inspection of activities which cause forest destruction, land-grabbings, arbitrary constructions, interventions in river- beds and seashores while the fourth (D) is responsible for administrative cases, funding issues, programming and laboratory's technical support.

S.D.E.I's main concern is the preservation of the environmental legislation and the implementation of environmental conditions necessary for the public and private projects to come true. Its role is not restricted only at these but it can be expanded on the representation of Hellas on European and international level regarding environmental issues and the undertaking of research and materialization projects.

All the environmental audits are carried out after General Inspector's order by the 50 inspectors who constitute the S.D.E.I. Inspectors are responsible for on-the-spot inspections in works and activities programmed in advance or not. The draft of the on-the-spot reports as long as offences of the environmental legislation have been certified and distributed to the offender. In this case the offender is called out on plea within 5 working days. Afterwards the General Inspector after 5 days issues the paper of the confirmed offence, a copy of which has also been handed in the authority which gave the permission for the construction of the work and the public prosecutor of Magistrate's court as well. The discovery of environmental offences is accompanied by fine recommendation to the prefecture up to 58.694 Euros, to the General Secretary of Constituency ranging from 58.694 to 146.735 Euros and to the Minister of Environment, Land – Planning and Public Works fines bigger than 146.735 Euros.

S.D.E.I is a kind of systematic attempt of inspection of Hellenic works and activities. The work programming, the assembly of responsibilities for the environmental audits, the cover of responsibilities at regional level and the collaboration with the equivalent mechanisms in European Union, render S.D.E.I as the main inspectorate authority for environmental issues.

